

Naj dober Bog v novom leti obilno blagoslovi tebe, So Novin iskrene, srčne i vroče prošnje pa želé.

Dragi naročniki!

Prek praga 25 letnice Novin stopimo v 26. leto z istim ognjem lubezni, šteri je goro dozda po predelaj našega krščanskoga tjednika. Lubezen je stvorila Novine, lubezen je vodila, lubezen čuvala, branila, razširjala, lubezen je naračala i priporočala Novine Slovenske Krajine. Mala i siromaška je naša krajina v vrednosti, a bogata je v lubezni. Ta lubezen je žarela v vaših srcih, dragi naročniki, dopisniki i širitelje, gda ste si Novine naračali, v nje pisali, nje širili. Kak urednik, tak tudi vi, dopisniki i širitelje, ste delali vse brezplačno pri njih, edina plača vam je bila zavest, ka smete lubezen pokazati do svojega rojstnoga kraja i do svojega naroda. I ta zavest je največje plačilo.

Gda se Vam toplo zahvalim: naročnikom za lubezen, z šterov ste se prikapčili k našim Novinam, — dopisnikom, ka ste je z svojimi članki i dopisi vsebinsko bogatili, — vas najlepše prosim, obdržite isto lubezen tudi v novom leti i celom svojem žitki do Novin. Lubite je, naročite si je, pišite v nje i širite, pa zagovarjajte je. Če gda, te v našem časi včinite s tem največje dobro, ar nikdar ne bio svet natoliko pokvarjen v jakostaj, kak zdaj, nikdar se Bog ne tak surovo i divje napadao kak v zdajšnjem časi, nikdar duše neso bile izpostavljene v taksoj meri k odpadi od Istine i večne sreče, kak zdaj, nikdar ne zmiznola lubezen do bližnjega tak strašno, kak v zdajšnjem časi. Zato pa ljubimo Boga i bližnjega i to lubezen širimo po Novinaj. To je bio naš stari program i te bode tudi za novo leto. Rešimo duše, branimo pravico vsakega proti vsakomu, obsodimo krivico vsakoga proti vsakomu.

Ki verje v Boga i ga lübi nad vse i bližnjega, kak samoga sebe, spada v tabor Novin. Zdržimo se v toj veri i lubezni vsi sinovi i hčeri Slov. Krajine.

Črensovci, 1. jan. 1939.

Klekl Jožef,
urednik.

25 letnica slovenske fare v Bridgeportu.

Na konci preminočega meseca novembra je obhajala fara sv. Križa v Bridgeportu, Severna Amerika, 25 letnico svojega obstoja. Obhajala je to z svetim misijonom. Slovenski misijon se je vršo od 13. do 20. novembra, angleški za mladino pa od 20. do 24. novembra. Faro so ustanovili preč. g. Golob Mihal, plebanoš, ki se vso svojo lubezen i te sad, nesebično, trüdapuno, požrtvovalno življenje trošili za svoje farnike, za naš narod, ki se je z Dolenskoga tam naselo. Po 26 letnom mučnom deli v tujini so opešali, preveč bi potrebuvali mladoga i dobroga slovenskoga duhovnika, ki bi njim pomagao pri duhovnom pastirstvi i ki bi, gda bi se privado, od njih prevzeo faro. To želo so izrazili škof g. Goloba. Gda preč. g. Golobi i njihovim vernikom iz srca čestitam k redkomi jubileji, prav goreče prosimo naše mlade duhovnike, naj se eden odloči za vodstvo našega naroda v Bridgeportu, da poleg duš reši bar še edno naše slovensko pokolenje. Ki ma v sebi to gorečnost, naj se javi pri „Družbi sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slov. Krajine v Črensovcih“.

Misijon pri Gradi.

Od 10. do 18. dec. se je z največjim duševnim haskom vršo po gorečnosti g. Kolenc Ivana, oskrbnika fare, pri Gradi sv. misijon. Vodili so ga frančiškanski misijonarje, preč. gg. P. Gabriel Planinšek, P. Silvin Lenartič i P. Vostner. Na spominske podobice je bio natiskan namen misijona i se je glasilo:

Reši svojo dušo.

Moli.

Posvećuj Gospodov den.

Prejemaj sveta Svestva.

Spunjavaj bože i cerkvene zapovedi.

Lübi Marijo.

Vučitelstvi za zgled.

Nad vse žalostno je, ka je en veliki deo našega vučitelstva, ki odgaja deco našega dobroga naroda, veri odtüjen, celo sovražen. Tomi deli vučitelstva daje lepi zgled gračko vučitelstvo, ki se je za časa sv. misijona spovedalo i pristopilo k stoli Gospodovimi, ka je dobre stariše i vse vernike nad vse razveselilo. Stariš i vučiteo samo tak lejko odgajata dete za pošteno življenje, če se roko v roki podpirata po lübiteli dece, Jezuš. To je potrdilo gračko vučitelstvo, kda se je z stariši vküp spovedalo i prečistilo. Vsa čast vsem i tudi zahvala.



Grad. Cerkev, v šteroj se je vršo sv. misijon.

Z primernimi gorećimi predgami so g. misijonarje segnoli v srca vernikov, te odprli i v nje globoko pa trdno zasadili skrb za rešenje duše po molitvi, po posvetitvi nedel i svetkov, po spunjavanju boži i cerkvenih zapovedi i po lubezni i sladke Mamike, Bl. D. Marije. Kak verno je poslušao dober gorički narod sv. nauke, najbolje jasno posvedoči število svetoga prečiščavanja. Za časa sv. misijona se je prečistilo dvanajset jezera duš.

Pozdrav univ. profesora, g. Plečnik Jožefa, Novinam.

Velečastiti gospod! Srčno se zahvaljujem za poslano mi lepo spominsko številko Novin. Ob priliki poletnih slavnosti Slovenske Krajine napisal sem Vam, „nevem, če ima še kateri časopis, tako čisto vest, kot Vaš“. To ponovim, še sebi v spomin, ker

sem ravno on dan bral izrek francoskega generala Focha „živeti in umirati s čisto vestjo“. Bodite z Bogom ter sprejmite vse moje najbolje želje k praznikom!

Vam spoštljivo udani

Plečnik.

Spremembe v našoj vladi.

Program volitev je bio, kak sta dr. Stojadinovič i dr. Korošec jasno povedala, da se dosegne sporazum s Hrvati i da se pokrajinam Jngoslavije da široka samouprava ali aotonomija. Naj se te dvoji namen dosegne, je dr. A. Korošec, minister notrašnjih zadev, ki je spravo većino vladi, odstopo, da se posveti rešitvi toga dvojega, za Jugoslavijo najvažnejšega pitanja. Na njegovo mesto je imenüvani Mi-

lan Acimovič, policijski upravnik mesta Belgrada. Naš minister, g. dr. Krek Mihal, je dobo ministristvo zgradb, njegovo mesto, to je ministristvo brez listnice pa je dobo novo zvoljeni poslanec ljutomerskoga sreza Snaj Franc, uradnik gornjeradgonske posojilnice i državni starešina gasilstva. Notrašnji minister, dr. Korošec je na kratek čas odputüvao v inozemstvo, kak tudi dr. Milan Stojadinovič, predsednik vlade.

Razgled po katoličanskom sveti.

Francija. Odlükovanje kardinala Gerliera. V Lyoni je kardinal nadškof Gerlier, ki je kak adjutant 95. p. p. bio pri Marni težko ranjeni, dobo vojaško medaljo. To visiko odlükovanje dobijo samo častniki i komandanti, ki si je zaslužižo na bojišči.

Nemčija. Verska nestrpnost v šolah. V vseh šolah je bio prečteti i „razloženi“ dekret, s šterim se šolarje oslobodijo obveznoga verskoga včenja i cerkvenih pa vseh bogoslužnih del. Za deco pod 14 let je zadosta izjava roditelov, deca nad 14 let odlučajo sama. Vučitelje i kateheti

ne smejo davati vučencom nikših nasvetov. Spoved za šolsko deco sme biti samo tiste dni, kda nega včenja. Na zapovedani svetek sv. Leopolda zaščitnika Avstrije i Nevtepenoga Poprijetja je bio letos prvič šolski pouk. Vučitelje glasbe ne smejo s svojimi vučenci spevati svetih pesmi, ar je, tak pravi dekrat, del verskoga pouka. V šolaj se morajo včiti narodne, vojaške i narodno socialistične pesmi.

Odstavljanje redovnikov. „Luxemburger Wort“ javla, da sta opatiji Zwettl i Göttweig popunoma zaplenjenivi. Tüdi samo-

stan Očov Servitov v Innsbrucki je zapreti. Svetne „rjave bolničarke“ v Austriji so dobile nalogo, da izšolajo v kratkom teliko bolničark, da zamenijo vse redovniško osobje v vseh austrijskih špitalaj.

Anglija. Vseučilišće za Katoliško akciju. V Liverpooli je otvoreno prvo vseučilišće za K. A. Vseučilišće je osnovao nadškof Downey i ma nalogo, da s pomoćov nepretrganih tečajov izobrazilaike, to je svecke lüdi, za voditele v katoličanskom apostolskom deli za vse škofije.

Knnada. Narodni kongres kat. vučitelov. V Qebeci je otvoreni narodni kongres katoličanskih vučitelov. Na kongresi je bilo prek 1000 delegatov. Na prvoj seji je predsedovao kardinal Villeneuve. Glavni naslov je bio: „Svetovni odgojiteo v cerkvi“.

Obćni zbor

Drüžbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slov. Krajine.

Vršo se bo v Črensovcih v Našem Domi 4. januara v sredo predpoldnom ob 9 vüri s sledećim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.

2. Volitve novoga odbora.

3. Dühovna pastora-cija naših sezonskih delavcov v Bački i Baranji.

4. Dühovna pastora-cija naših v Bridgeportu v Sev. Ameriki.

5. Pristop k družbi i pobiranje članarine.

6. Določitev seje Izseljenske zbornice v Šoboti.

7. Slučajnosti.

Predsednik.

Ka piše „Cvetje“ od naših širitelov?

„Cvetje“, glasilo tretjerednikov prinaša v 1. št. 1939. 1. sliko širitelov naših listov s proslave, ki se je vršila 11. sept. 1938 v Črensovcaj. Pod slikov piše pod naslovom: *Tako delajo drugod* - sledeće: Tretjeredniki! Kaj pomeni ta slika? Nekomu govori o časti in odliki, nam pa mora vzbujati skoraj sramoto. Slika je posneta na proslavi 25 letnice Novin Slovenske Krajine. Na slici so razširjevalci prekmurskega katoliškega tiska. Pogledajte, sami možje! Ti požrtvovalni ljudje premisijonarijo vsaki teden vse Prekmurje s katoliškim listom. Ob gotovih prilikah sami poberejo naročnino in jo pošljejo v upravo lista. Urednik je lahko ponosen na tako hrabro in neustrašeno svojo armado. Ni se mu treba bati za list, ker se armada zaveda, da dela zase, ko se trudi za katoliški tisk. Uredniku, g. svetniku Jožefu Kleklu iz srca čestitamo! Armadi in njenemu generalu klićem: Pogum! Bojujte se hrabro! Treba je organiziranega dela, ker sovražnik hodi okoli kot rjoveč lev. Malokdo to nevarnost tako dobro razume kot naši vrli, skalovito verni prekmurski Slovenci s svojim voditeljem g. Kleklom.

Za čestitke preč. g. urednika „Cvetja“ se v globokoj poniznosti zahvaljujemo i povdarjamo, da vse naše delo izvira od bože pomoći, Njemi zato naj bo za vse večna hvala i dobroj Materi Mariji. — Vr.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.
Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2-50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej.
Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vraćajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano med tekstom vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1-20 Din.

Nedela

na novo leto.

Evangelij (Lükač 2). Tisti čas, gda bi se spulilo osem dnov, ka bi se obrezalo to Dete: zvano je ime njegovo Jezuš, kak je zvano od Angela prvele, nego se je vu Utrobi poprijalo.

Pri obrezavanji je naš Odrašenik dobio ime Jezuš. Kak lepo i primerno je zato, da v imeni Jezušovom, da z Bogom začnemo te den, da njemi na čast, pod njegovim varstvom i z njegovim blagoslovom pričenjamo novo leto.

Novo leto! Samo dve reči, a koliko nam poveta. Poveta nam, da smo se pa ednok z našov materjov zemlov zasukali okoli sunca, pa smo se za edno leto pomeknoli k večnosti. Vredno i pravično, primerno i potrebno v tom važnom trenutki je, da malo postojimo... Čas nas nese sam s sebov naprej. Nikaj nas ne pita, če nam je prav ali ne. Nevzdržno bežimo z njim. A sami se moremo pitati: gde pa že smo?!

Večina ljudi žive jako lehkomisleno. Živejo, živejo iz dneva v den, — a nikaj ne mislijo, kam i kod. Kak nespametna živalica, ki ide po svojoj poti za hranov, nikaj ne ve, kam ide, i ne pita, kak delec je že, — samo da dobi jesti, pa je zadovoljna.

Nam ljudem pa je Bog dao pamet, da mislimo, — da pridemo dobro, da svojo pot premerimo, da pregledamo, gde smo že i kam idemo. Novo leto nam da misliti. Ka pa naj mislimo? To: Znova je edno leto minolo. Kak hitro idejo leta! Skoro, skoro minejo vsa...

Od dnes do vütra smo. Zato ne smemo živeti kak da bi meli večno živeti. Zato se nam ne trbe preveč navezavati na to zemlo, štero bomo naskori mogli zapustiti. Če bi ti znao, da boš dnes leto že v grobi ležao, da boš letos 10. sept. vmro, da te bodo odnesli iz hiže, — ka bi včino? Kak bi živo?

Zato pa dobro porabimo to novo leto, ki nam je Bog dao. Živmo zaistino za to, za kaj smo na sveti. Za kaj smo, to vsaki zna. Bar bi mogeo znati. Zato smo, da se pripravljamo na večnost, da bi bila ta večnost srečna. Teh par let nam je zato danih, da si v njih prislужimo ali da si kupimo nebesa. Dobro porabimo čas, ki nam ga Bog v te namen pušča. Ka dobroga opuš-

Zahtevamo pravico tudi za poledelske delavce.

Delavstvo v raznih strokah je od naše socialne zakonodaje dobilo prece pravice, tak Uredbo od minimalnih mezd i druge ugodnosti iz socialnoga zavarovanja itd. Ka pa naši poledelski delavci? Ka so dobili? Dozdaj jako malo, ali bole skoro nikaj, izvzemši nekaj malih ugodnosti pri prevozi zaslужenoga žita. Uredba od minimalnih mezd vala samo za ostale ročne delavce, za poledelske pa ne.

Znano je, da je naše poledelstvo dozda bilo samomi sebi prepüşčeno. Nišče ga ne brano, se zanimao za nje i delao za zboljšanje njegovoga položaja. (Pokojni naš velikan dr. Ivanócyi je podigno plačo poledelskim delavcom, da je to mogo včiniti i veleposestnik, on i drugi dühovniki so se krepko potegüveli za naše poledelske delavce i je branili nešterokrat proti krivicam. — Vr.) Končno so delavci to sprevidili i so se, da bi mogli nüditi močen odpor proti krivicam, združili v organizaciji „Zveze poljedelskih delavcev“. Zveza je že vno go dosegla za naše delavce. Svoje člane je pripelala že tak daleč, da so povsod vpoštevani kak enakovredni ljudje i ne več kak ljudje druge vrste, kak se je to prle godilo.

stimo, zamüdimo, to je za vsikdar zamüjeno. Nabirajmo sikiče, štere nam erja ne poje i mol ne vniči.

Koliko sv. meš se v novom leti lahko vdeležimo! Koliko sv. svestev prejmemo! Koliko odpadkov dobimo! Koliko dobrih del včinito! Koliko križov i težav mirno i vdano prenesemo! — Koliko vsega toga dobroga pa bo zamüdo tisti, ki žive brezi skrbi i brezi pravoga razumevanja, zakaj je na sveti.

Sklenimo, da ščemo delati vse iz dobroga namena. Dober namen davle našemi življenji pravo smer i pravo vrednost. Vse naše življenje mora biti neprestena služba boža.

Zveza pol. delavcov bo to zimo ustanovila 17 podružnic: v Soboti, na Cankovi, na Pertoči, v Rogašovcih, Bodoncih, Kuzmi, pri Gradi, v Šalovcih, Petrovcih, Pečarovcih, Križovcih, Seli, Bogojini, Beltincih, Turnišči, Hotizi i Lendavi. V to svrhu se bodo meseca januara i februara 1939. vršila na vseh zgoraj omenjenih mestih velika delavska spravišča. Spored i čas zborovanj bo ZPD sproti objavila v časopisih. Ta zborovanja bodo poučna, na šterih se bodo delavcom dala najnujnejša navodila za življenje i delovanje za časa zaposlitve v tujini. ZPD bo zvün teh spravišč priredila tudi tri dvodnevne tečaje za delavske zavüpnike i voditele v Soboti. Takši tečaji so nujno potrebni, ar bodo delavski zavüpniki i voditelje na istih dobili potrebno znanje v voditelskih posljaj i se navčili kak se more najbolje i najprimernej braniti delavske interese v tujini proti krivičnim delodajalcem.

Zbor delavskih zavüpnikov i voditelov je na sestanki ZPD v Soboti za prišestno leto napravo sledeči sklep: Najmenša dnevna plača mora biti Din 14.— za delavce od vštetoga 14 do vštetoga 17 leta starosti, za delavce od vštetoga 18 leta naprej pa dnevni Din. 16.— Akordno delo mora znašati dnevno 35% zaslужka več kak je dnevna plača. Po svetkaj i nedelaj se ne sme delati. Dovoliti se mora izvršavanje verskih dužnosti. Preprečavati se mora širjenje nečistosti med delavstvom. Delavci morajo dobiti primerena i čista, higijenskim predpisom odgovarjajoča stanovanja s postelami i to ločeno po spoli, s kopelami i pripravi za pranje perila itd. Poleg toga dobro i primerno hrano pa bolniško oskrbo, kak tudi razne druge ugod-

nosti, ki jih po zdaj valanih socialnih zakonih vživajo vsi ostali ročni delavci.

ZPD bo poskrbela, da niden palir, ki bi skleno pogodbo pod cenejšimi pogoji, kak je zgoraj navedeno, ne bo dobio ne delavcov, ne dovoljenja za vodstvo.

Delavci! Pazite, ne pogajajte se z nikim na delo, dokeč ZPD ne bo dala od vsega toga točnih navodil v časopisih.

Uredba od minimalnih mezd se mora raztegniti tudi na poledelsko delavstvo. ZPD mora postati članica Delavske zbornice v Ljubljani. Naše delavstvo mora dobiti pravico zavarüvanja proti nesrečam, boleznim, onemoglosti, starosti i smrti. Ne bomo odnehali, dokeč vseh teh pravic ne dosegnemo.

ZPD žele vsem svojim članom blagoslovljeno i sreče puno novo leto!

Cena Novin doma,

če jih hodi najmenje 5 na sküpní naslov je 24 Din. na leto; na posamezni naslov 30 Din. letno; za inozemstvo mesečno 6 Din., z Marijinim Listom letno 100 Din. i kalendar zraven brezplačno.

Strašna železniška nesreča v Romuniji.

Na postaji Frakaceji v Romuniji sta dva vlaka vdarila vküp na samo božično noč, gda

je vno go ljudi potüvalo na svoj dom. Mrtvih je sto, ranjenih pa tristo.

Misijonski pozdrav.

Sacred Heart's Theologate,
Shillong (Mawlai)
India — Assam.

J. M. J.

29. novembra 1938.

Prečastiti gospod!

Prihajam s tem listkom, da Vam na kratko izrazim, ka Vam bodo vsi drugi sinovi Slovenske

Krajine iz srca voščili: „Vesele Božične svetke i srečno, milosti puno novo leto“.

Priporočite malomi Jezušeki naše misijone i Indijo vso, da bi v njej kimplre zasijala svetlost naše sv. vere.

Cigan Ivan.

Nova meša v Beltincih.

Na sam Božič je bila. Slüžo jo je preč. g. Glavač Franc, beltinski rojak, ljubljanske škofije dühovnik, prefekt v zavodi sv. Stanislava v Šentvidi pri Ljubljani. Ar ljubljanska škofija ne mela dovoljenja, ka bi smela štrtoletnike posvečüvati, se je posljüžila stare nej dane pravice, da sme posvečüvati njeni škof za Božič i je prezvišeni g. knezoškof ljubljanski, dr. Gregor Rožman za te Božič posveto 12 svojih bogoslovcev za dühovnike, med njimi tudi našega rojaka g. Glavača.

Gospod novomešnik, kak je skromen, tak je šteo meti skromno primicijo pri jaslicaj Jezušekovih na sam Božič. Brez vse parade se je rodio boži Sin, tak je šteo tudi on brez vse zvünešnje parade prikazati Vsemogočnomi svoj prvi dar. Od domače hiše se je vlekla duga procesija brez vse godbe v tihoj molitvi v cerkev, kam je novomešnika sprevedila dühovščina iz župnišča. Novomešnika je vodo

pri prvoj svetoj meši g. Vadovič Rudolf, beltinski plebanoš, svetnik, predgao njemi je g. Tomažič Ivan, prefekt zavoda v Št. Vidi, dijakon je bio g. Škafar Ivan kaplan pri sv. Jürji ob Tabori, naš domačin iz Bratonec, subdijakon je bio kolega novomešnika, tudi novomešnik, g. Vukšinič Anton, iz Metlike, ceremonar je bio g. Kremžar Marijan iz Ljubljane, bogoslovec petoga letnika, sin urednika Slovenca, Kremžar Franca, bivšega poslanca; navzoči so bili ešče pri novoj svetoj meši domačiva g. kaplana, Štukovnik i Cigler, g. Rousčrenovski kaplan, urednik Novin i Kolenko Ivan, bogoslovec iz Črenovec.

Beltinska prostorna cerkev ne mogla sprejeti vsega vernoga ljudstva, ki se je zbralo na te veliki den. Novomešnik je pred Najsvetejšim opravo prvo sveto mešo, pod šterov je beltinska cerkev posljüžala spevanje kak iz dalnih nebes. Kak da bi se en kotiček nebes priselo na zemlo

Silvestrovo pred novim cerkvenim letom.

Letos je sveti opat Silvester izjemoma gođoval tisti dan pred prvo adventno nedeljo, pred novim cerkvenim letom.

„Incipit pars hiemalis breviarii“... Pa je res precej mrzlo, skoraj zima, tisto jutro 26. nov., ko sem se peljal v Pont á Bucy (Aisne) zdavat dva iz Filovec, rojstne vasi mojega očeta...

S postaje sem telefoniral in gospodarjev sin me je prišel iskat z novim autom v Tergnier.

Počasi je deževalo: rorate. Rosite nebesa Pravičnega, odpri se zemlja in rodi Rešitelja. Kako čudovito lepe so vedno znova te tisočletne prošnje.

Gospodar, priseljenec iz Belgije, „naturalizirani Francoz“ in njegova družina so me sprejeli izredno prijazno. Tudi gospod župnik so me tam čakali in se niso veliko zanimali za moje „papirije“, tako so mi zaupali.

Med mašo gospoda župnika sem spovedoval. Potem smo šli z več ko polurno zamudo na „meri“, pa se vendar mladi gospod župan niso nič hudovali; bolj „važnega se je delal“ občin-

ski sluga.

V kakem vrstnem redu bomo šli proti cerkvi? Da ne bi predolgo čakali, sem se kar sam postavil k nevesti, pa smo šli. Kako so nas gledali prebivalci majhne podeželske vasice: iz oken, v gručah, posamezni; kako se ona starka tam podviza ob palici, da bi nas ja od bliže videla. Za hip dam dežnik snehi in pritisnem gumb na fotografskem aparatu.

Sicer pa je radovednost vaščanov razumljiva tudi iz tega razloga, ker je naš par bil prvi v letu 1938!

Ob vstopu v cerkev nas pozdravlja latinska pesem v čast svetemu Duhu; francoska organistka krasno poje in igra na harmonij tudi med slovesno mašo „pro sponsis“. Ministrantje so sicer trije, vendar niti vsi skupaj ne zmorejo odgovorov; odgovarja mi gospod župnik.

Potem se pa seveda začne gostija v posebej za to prirejeni sobi. Prej še fotografiranje: jaz, amater in poklicni fotograf Čehoslovak. Pri obedu pa imamo tudi dva Poljaka, torej precej pestra mednarodna družba.

Določijo meza ceremonerja: moram jih razporediti; mislim, da nobeden ni zameril. Tudi gospod župnik so z nami. Je pač gospodar iz Belgije, kjer je dühovnik v taki časti kot pri nas, kar je v Franciji bolj izjema.

Da harmonikar Toni ne bi preveč trpel, je z lastnim motorjem šel po gramafon k eni izseljenski družini. Vmes me izseljenka Trezika lepo pozdravlja; v dar mi izroči naše Novine, naj-novejšo številko.

Zvečer gremo na „aperitif“ (majhen kozarček) v bližnjo francosko gostilnico. Ne dežuje več, le oblačno je: lahko bi citiral responzorij nočnice iz brevija: „v nočni prikazni sem videl na oblakih neba Sina človekovega, ki je prihajal; in dano mu je kraljestvo in čast; in vsi narodi, rodovi in jeziki mu bodo služili“.

Naš harmonikar je, kakor navadno, izredno zabaven, v besedi in dejanju: harmoniko položi na tla, sede nanjo in igra, zelo dobro. Sosed mu krade iz krožnika. To ni malenkost, ker Toni ima izboren tek! Tudi gospodar se rad šali. Sneha preizkuša, če gospodarjeva hčerka še ni pozabila slovenske jezikovne

vaje: „Kak si kaj?“ „Dobro!“ — „Me kaj rada maš?“ „Ja“. Če bi jo mladoženec to izpraševal, bi bilo seveda bolj nerodno.

Potem pa Toni prosi v dober namen; darujejo tudi Francozi in dva naša evangeličana.

Francoski ponovim, kar sem že v cerkvi po zdavanju povedal: glavni namen zakona je rojstvo otrok. Vesel sem, da sem blagoslovil zakon v „belem“ departementu, kjer je število rojstev večje kakor smrti. Še bolj vesel, da je nova jugoslovenska družina v službi tako lepe francoske družine, ki ima 7 otrok! Gospa se lepo zahvali; nato mi pripoveduje o družinskih prednikih; vmes so bili ravnotako dobri očetje in matere, ki so rodile tudi poznejše višje cerkvene dostojanstvenike.

Nekako opolnoči se razhajamo: hodie sero clauditur nuptiarum solemnitatis, čisto liturgično.

Zunaj je lepa zvezdna noč in velik mesečni krajec. „Creator alme siderum“, dobri Stvarnik zvezd-svetnikov, zlasti „Morske zvezde“, najlepše; tako lepe, da zdaj drugih niti ne gledamo: cessat suffragium sanctorum.

Gospodarjeva družina mi je

določila lepo sobo za prenočišče. Zakaj mi znova hodi na misel stavek iz evangelija o zadnji sodbi, zadnje pobinkoštino in prvo adventno nedeljo: „gorje pa nosečim in doječim tiste dni?“ Tiste razburkane dni, v katerih apostol Pavel priporoča, naj tisti, ki se posljüžujejo tega sveta, kakor ki se ga ne, ker podoba tega svete prejde...

Nato pa tista veličastna podoba: poslan je bil angel k Devici in spočela je od svetega Duha in čudežno rodila.

Zjutraj sem bil že napravljen, ko je gospodar potrkal na vrata: „je ura že, da vstanemo iz spanja.“

Ko grem proti cerkvi, „vidim meglo, ki pokriva vso zemljo“, da se komaj vidijo majhni „griči, ki bi naj kapljali mleko in med.“ Mlekaric imajo veliko v tem kraju; morda tudi čebele. Kovinski kokot vrh nizkega cerkvenega stolpiča parkrat nenavadno, skoraj strah vzbujajoče zavzveni.

Imam ključ od cerkve še od prejšnjega dne. Zvonim „angel Gospodov“, ki ga bomo od zdaj naprej v duhu liturgije molili: „častiljivo vstajenje“ je

i mesto najše te den v beltinskoj cerkvi, tak lepo se je glasila cele cerkve krasna pesem. Med ženske glasove so krepko vdarjali moški glasovi, spevalo je vse, moški i ženske, dečki i dekle pa še dečica je pokazala, da je mela dobroga voditelja pri spevanju. Vsa čast g. Šprager Ferdinandu, šolskomu upravitelju, kantori, ki z tak priličnim rokom vodi spevanje v beltinskoj cerkvi i je to tak visoko podigno, da njemi tak nalezki ne najti para.

Po evangeliji se je glasila predga. Mladi kranjski duhovnik je v našoj domačoj reči prešeo evangelium. Kda smo z predgarovih vüst čuli evangelium v domačoj reči: „Vu začeti je bila Reč i Reč je bila pri Bogi...“ ne smo mogli misliti, da ga je rodila bela Ljubljana. Predgao je v književnoj slovenščini tak razumlivo, da ga je mogo vsaki razmeti. Glavne misli njegove predge so bile sledeče: Dvoje rojstvo obhajamo dnes: Gospoda Jezusa v Bethlehemi i rojstvo duhovniškoga posvećenja. Jezus i njegov novo posvećeni duhovnik slavita svoj rojstni den, prvi spomin svojega rojstva v štalici, drugi rojstvo svojega posvećenja, rojstva za duhovniški stan. Jezus kaže duhovniki v svojem življenju pot, po šteroj more hoditi. Ta pot je trojna: 1. pot molitve, 2. pot dela, 3. pot trpljenja. Jezus je molo, kak svedoci evangelium ne samo pred važnimi dogodki svojega življenja, nego cele noći je premolo den za dnevom. Dosta more moliti tudi duhovnik. Jezus je v svojem celom življenju delao za božo čast pa zveličanje duš. Tak mora tudi duhovnik v celom življenju iskati samo božo čast i zveličanje duš. Kajkoli se njemi naloži od više oblasti za dužnost, jo more vršiti samo v te namen: da odiči Boga i reši duše. Trpeti mora duhovnik, kak je trpo Jezus od svojega rojstva notri do smrti v celom svojem življenju. Od truda osiveli i otrujeni duhovniki bi mogli svedočiti, ka je njihovo celo življenje ne bilo drugo, kak sam eden veliki križ. Pa delali so, čeravno so bili ošpotani, čeravno so želi nezahvalnost mesto hvale, čeravno so je ogrižavali za najbolše njihove name. Pa čeravno sam še mladi duhovnik, vendar morem svedočiti, da je naše življenje križ. Lani se je posveto moj prijateo, hrvatski duhovnik, i naskori po posvećivanju je vmro. Vmirajoć je obimno svojo dobro mater i njej je pošepetno: Mati, borba je življenje. A to borbo, to trpljenje daruje duhovnik za rešenje duš

po zgledi božega služabnika Antona Martina Slomška, ki pridoč v Vuzenico na misijov, je od župnika sprejeo križ v roke, ga molo pogledno i srčno zamolo: Križani Jezus, daj mi teliko duš, kelko stopajov sem napravio do te fare i te cerkve. Tak prosi tudi ti, dragi novomešnik, svojega Jezusa, naj ti poplača tvoje stopnje v spovednico, v šolo, na predgano, k mladini v društvo, k betežnikom s tem, da ti da duše. Kak se je prikazala zvezda nad bethlehemske štalice, tak se prikaže zvezda nad rojstnov hišov novomešnika, pravi kardinal monakovski, Faulhaber. Zvezda v Bethlehemi je vodila duše k Jezusu, zvezda nad rojstnov hišov novomešnika pa odgaja namestnike Jezusi. Ta zvezda je bila tvoja mati, dragi novomešnik. Pomeni ta zvezda dobro vzgojo. Molite za duhovnike, ki živejo za vas, poštujte je i to vse, stare, osiveli od dela ravnotak kak mlade i molite za vse, posebno, če bi šteri zablodili z dobre poti, kajti Gospodovo posvećenje je na njih i njihove roke majo oblast kruh i vino spreminjati v Gospodovo Telo i Krv, ki sta naše rešenje. Kak se lomi hostija, a je vendar edenisti Kristus, tak se tudi pri duhovniki, ki je človek, zna pokazati slabost, se zna kaj zloiniti. Ne sodite, nego molite. Dobro odgajajte svojo dečico, da po toj odgoji Jezus znoja dobi svoje namestnike, kak je dnes dobo v toj fari.

Pri svetoi meši je novomešnik prečisto svojo dobro mater, — oče nema več, — i rod. Na konci meše je blagoslovo duhovščino, mater i rod pa vse vernike. Po hvalodavanju se je podao na župnišče, kde je njemi i duhovščini dao g. Vadovič svetnik prirediti

obed. Med obedom je prvi pozdravo novomešnika g. svetnik Vadovič. Pozdravo ga kak svojega farnika i njemi je želo, naj hodi pot Kristušovo, da bo mogo na konci svojega življenja z tak mirnim srcem spevati Te Deum, kak je zdaj spevao pri začeti svoje prve svete meše Veni sancte Spiritus — Pridi sveti Duh. Zatem ga je pozdravo urednik Novin i se njemi je toplo zahvalo za lubezen, z šterov je bogato sodelivao pri naših listaj, Novinaj, Marijinom Listi i kalendaru Srca Jezusovoga, njemi je želo uspeh na njegovo delo v ljubljanskoj škofiji, ki je dobila v njem pobožnoga i v znanosti podkovanoga duhovnika i ga je oproso, naj nosi v svojem srci šče naprej Slovensko Krajino i njene liste pa te podpira, kak je dozda. Zatem ga je pozdravo g. predgar, Tomažić Ivan i je povdaro njegove velike zasluge pri vodstvu društva: „Mladci“, z šterim vodstvom je vcepo v dijaška srca Kristušov navuk i Kristušovo življenje i ljubljanske gimnazije dijaštvo se ravna po navukaj boži po zaslugi g. Glavača. Zato ga je doletela tudi ta velika čast, da je ešče prle, kak je bio posvećen za duhovnika, že dobio službo v dijaškom zavodi, v šterom se šola blizu 400 dijakov, da to šolsko mladino vodi kak njihov prefekt. Za vse tri govore se je g. novomešnik toplo zahvalo i je povdarjao, da se je bojao vsikdar g. svetnika Vadoviča, a zato je li šo vsikdar k njim k spovedi, se je bojao farofa, a zato je li šo vsikdar k gospodi svetniki, ki so ga ovak tudi podpirali. Zato se njim zahvali, da so ga dobro vodili i celoj beltinskoj fari, da je prišo do svojega cila. Ravno tak se



Pri svetoi meši na veličastnom tabori v Črensovcih. 1. 1938. sept. 11. Na slici je skupina z beltinske fare, ki predstavljala sv. Cirila i Metoda, ki sta pohodila naše kraje i zbirala našo mladino i jo vodila v Rim, gde se je navčila i posvetila za duhovniški stan. Zato je tu zbrana tudi mladina okoli Cirila i Metoda. Dva maliva dečeka v našoj narodnoj noši sta sina od dva brata novomešnika, g. Glavač Franca.

Poročilo duhovnika poljedelskih izseljencev v Franciji.

Z brzovlakom proti morju.
Paris, gare du Nord.

Aha, ga že poznam: vedno čudno sramežljivo poveša oči, kakor da se zaveda velike krivde. Pa mogoče niti ni preveć kriv. Sicer pa konkurira našemu „Putniku“-u in pri tem morda včasih še za kak desetak ogoljufa izseljenca. So pa drugi tu okoli, ki jih ne poznam in ki moje izseljence goljufajo za stotake in včasih celo za tisoćake. Žali nisem policaj, da bi to mogel preprečiti.

Odhod. Rad odhajam iz mesta, ker tu ni mnogo mojih vernikov, le nekaj stotin vsega skupaj. In še ti oziroma te včasih doživljajo neverjetne drame za temi zidovi: či bi to kamenje moglo govoriti, kaj vse bi povedalo o mnogih naših mestnih služkinjah, strežnicah in sobaricah...

Tudi ti tovarniški dimniki me preveć ne zanimajo: tudi tu ni dosti mojih farnikov; še manj kot za ponosnimi starinskimi in

modernimi vilami. Saj je razumljivo, saj Francija niti svojim, ki silijo v mesto, ne more ugoditi, zato našim posebno zadnje čase izredno težko da industrijske papire.

In je bolje tako: naj raje delajo naši na grudi! Ne mislim tu na male vrtiče okoli hiš, mimo katerih ravnokar brzimo in jih namakajo umetni pršilniki; mislim na prava polja, ki smo jih že srećali. Glej tam skupino žensk z robci na glavi: to so skoraj gotovo naše, saj jih v mestu Francozi potem prepoznajo, da še nosijo robce. In to z zanimanjem vzamejo na znanje. Tam naprej pa kar s stroji delajo, z najrazličnejšimi, ki jim jaz niti imena ne vem. Bogata je ta zemlja, bolj kakor redko katera.

Za hip sem se spomnil ogromnega rudnega bogastva te zemlje, ki ga iz njenih globin tudi naši rudarji na severu in vzhodu, spravljajo na sonce. Pa o teh vam bodo drugi povedali.

Moji poljedelci izseljenci: koliko pisem sem že prečital o njihovem znoju in žuljih, o skromnem zaslužku in o krivičnih odtegljajih, o delu od rane zore

je zahvalo g. uredniki Novin, ki so meli vsikdar prijateljsko srce za njega i g. Tomažići, kolegi.

Po večernicaj, pri šteroj je bila navzoća duhovščina z novomešnikom, je ta poslala prezvišenom gospodi ljubljanskomi knezoškofi udastne pozdrave, štere je sestavo g. svetnik Vadovič i so je duhovniki podpisali. Zatem so se zbrali duhovniki pri rojstnoj hiši novomešnika z rodnom, šteroga je bilo okoli šestdeset. Božično razpoloženje z cerkve sa je preselilo v rojstno hišo, kje so navzoći gostje pod vodstvom starivi znanivi cerkvenivi pesmarici, Marte i

Tile spevali krasne božične pesmi i tudi lepe naše domaće. Pred svojim odhodom v začeti večerje so urednik Novin pozdravili mater novomešnika, ki kak vzgledna i verna tretjerednica je v pobožnosti odgojila svojega sina i ga tak pripelala v službo Gospodovo. Njena čast je velika, zato je tudi njeno veselje veliko, kajti v svojem sinu ne lübi samo sad svojega tela, nego lübi tudi drugoga Kristusa, lübi samoga Kristusa, ve je njeni sin, drugi Kristus. Žele njej, naj se vćaka sado delo svojega sina, novomešnika i se zahvali njej i vsoj hiši Glavačovej za dar, šteroga je poklonila Cerkvi v novomešniki.

Vatikan posreduje med Polskov i Ukrajinov.

Apoštolski nuncij v Pragi msgr. Cortez je potivao po Galiciji iz vzroka, da prouči razpoloženje med Polaki i Ukrajinici, predvsem da se odpravijo upra-

vna nesoglasja med katolićanskimi cerkvami. Ukrajske organizacije v Nemćiji, Italiji, Angliji i na Češkom se moćno giblejo i delajo.

Kakša morejo biti naša prosvetna društva.

1. Ar so prosvetna društva kak takša kotrige kat. akcije, to je katolićanskoga delovanja, je samoposebi razumlivo, da kotrige prosvetnih društva morejo živeti *zgodno katolićansko življenje*. Takšega življenja pa brez bože milošće ne mogoće živeti. Boža milošća se pa deli samo i jedino po svestvah i molitvi. Pravoga, katolićanskoga prosvetnoga društva člani i članice bodo zato gostokrat pristopali i pristopale k svetoi spovedi i k svetomi obhajili i goreće molili i molile.

2. Namen prosvetnih društva je poleg verske, duševne poglobitve osvojitve znanosti, ki je potrebna tistomi stani, šteri je v prosvetnom društvu zastopan. Kmećki stan gotovo ne potrebuje takše izobrazbe kak akademski stan, obrtniški pa tudi drugo kak kmećki. Je pa izobrazba, ki jo vsaki član more dobiti, kakšemi koli stani pripada i ta je dvojna. Prva je omika. Naša starinska knjiga njej je dala ime: „obrisanost“. Naslov njej je „Obrisani Sloven med Murov i Rabov“. Ta obrisanost, ta omika nam predpisuje *držanje, oponašanje* doma, v cerkvi, na poti, pri deli, v lüčkoj hiši, na uradi i povsod. Ta obrisanost, ali omika je tudi kršćanska jakost, ne samo navada i svećka vüdnost. I kak kršćanska jakost se mora gojiti v prosvetnih društvaj. Pokloniti se, kršćak zdignoti, klonkati, z

prstom v nosi ne rovat, ne se rekat, ne škrofati, ne zijati, ne se režati, ne se z siromaka norćastoga smećati itd. itd., to vse se more vršiti kak jakostno delo iz lübezni do bližnjega, ki ma pravico kak jaz, da se držim do njega pošteno. A če je potrebna omika za obćevanje z bližnjim, keliko bole je potrebna ob drugim *verska izobrazba*. Svetoga življenja i svetoznani vućenjak vogrski škof, † dr. Prohaska Otokar, je bio oprošen, da je v Pešti negda držao duhovne vaje za inteligenco, za velike gospode, doktore zdravstva, doktore prava, modroslovja, visoke uradnike. Med govorom jih je opitao: Jeli, gospoda moja, vi radi čete? Vi ste gotovo čeli svetoznane romane, modroslovne knjige i njim je pri tom naštevao naslove teh knjig. Se zna, da so vsi z zadovolnim obrazom priklumavali, da so vse te knjige čeli. Nato je pa pita svetniški vućenjak: Kapa sveto Pismo ste čeli? Obrazi poslušalcoy se zatemnijo — predgar pa njim s Kristušovov odloćnostjov naznani potrebno karanje: sram vas bodi.

Ka nam vala, če dobro znamo spevati, deklamirati, če se na odrih znamo prilićno obraćati, *katekizma pa ne vemo?* Ka nam vala, če preštemo iz knjićne vse knjige, če pa nega v njej sv. Pisma, a čeravno je, si ga v roke ne vzmemo? Kat. prosvetno

zadnji cilj in tu ni težko misliti na to, saj je okoli cerkve pokopališće... Ko bi le vedno to vodilo naše „misli, besede in dejanja“, ko s tem evangelijem zaćenja in zaljućuje svoje „leto milosti“. Da ne bo pri maši preveć oracij, ali naj vzamem „pro papa“ ali „pro pace“? Menda je to zdaj precej slično od takrat, ko je ta naš častitljivi starćek ponudil Bogu življenje za mir.

Med mašo francoski pridigam o trojnem prihodu Gospodov: prvi in zadnji je neodvisen od nas; vmesni milostni pa zavisi od naše svobodne volje. Povejte to tudi „otokom, ki so daleć“, tistim, ki samotno blodijo, obdani od morja svoje ošabnosti: Gospod bo prišiel!

V Pariz sem se vrnil to nedeljo že predpoldne. In nekam sladko mi je bilo pri srcu. Kakor da bi čutil mogoćni vpliv molitve, ki je to nedeljo, izseljensko, pošiljal pred božji prestol „narod doma — narodu na tujem.“

Oprosti, veliki prerok Izaja, da izpustim nikalnicu v tvojem stavku in zapišem: „populus meus-intellexit“: naš narod je spoznal... Camplin.

vlakovega okna. Da, ti krasni, vsi drugaćni cerkveni stolpi, te ćudovito lepe cerkve in katedrale. Kako je z verskim življenjem mojih vernikov? Žalostno! Res, da nekateri nekaj malega razumejo francosćino in za silo opravijo spoved pri francoskem duhovniku, a to je le par procentov. Obiskal sem jih sam dozda v 20 dćpartementih, od teh sem bil v nekaterih celo večkrat. Kje so pa drugi, saj so raztreseni gotovo v najmanj 50 dćpartementih, saj sam imam naslove iz već kot 40 dćpartementov! Prosim, ne pišite mi, da mi pošiljate podporo, da sem v velikonoćnem ćasu obiskoval naše izseljence, ker velikonoćna doba mojih izseljencev traja celo leto in še ne bom vseh obiskal.

In potujem skoraj vsako nedeljo in to već 100 km daleć od Pariza! Vprašajte me, če so naši izseljenci, ki so po krstni knjigi katolićani, to tudi v praksi. Ogromna većina gotovo, nekaj celo vzornih. Bodimo pa odkriti in si priznajmo, da jih je mnogo tudi padlo v brezverstvo iz najrazlićnejših vzrokov, ne samo radi nemoralnosti, ampak nekateri tudi iz gospodarskih prilik,

društvo mora svoje člane podkovati v verskoj znanosti. Gde toga ne dela, je gomila obraščena z travov, pod njov pa prhne Kristušov dih.

3. Neizmerno važno je vodstvo prosvetnih društev. To vodstvo mora biti živa podoba Kristušovoga življenja v dušaj. Ka hasni, če navčim spevati, telovaditi, v čistosti pa ne kažem kristalnoga značaja? Ka vala, če z cele moči organiziram i povekšavam broj društev, ali teh članov, če me vodi gizda? Ka mi pomaga, če vore i vore posvetim društvam, sebe pa ne posvečujem, nego svoj duševni napred ek ešče omejujem? Tu pri vodstvu se more voditeo živo zavediti važnosti Kristušovih reči: „Ka vala človeki, če celi syet pridobi, na duši pa škodo trpi?“ Kat. prosvetna društva morajo katoličansko, Kristušovo življenje kazati v vodstvu i članaj.

Visiko odlikovanje dr. Korošca.

Nj. kr. Vis. knez namestnik je blagovolo odlikovati dr. Antona Korošca, ministra n. r. z redom Karadjordjeve zvezde 1. stopnje.

Francija je dala odgovor Italiji

na noto od odpovedi francosko-italijanskega sporazuma. Francija najodločnej odklanja vsako misel na kakšoste zmenjanje svoje naselbinske posesti v Afriki na korist Italije.

Božična ofenziva v Španiji

Francova vojska je ponovno začnola z bojnov i ide naprej v Katalonijo. Zavzela je već varašov.

Predsednik ameriške države Roosevelt

je v svojem božičnom govori povdaro, da šče s svojimi sodelavci delati tudi v bodoče, da prežene sovraštvo pa nevoščestnost iz človečij src.

Veleposlaništva v Parizi i Bukarešti.

Romunsko poslaništvo v Parizi i francosko poslaništvo v Bukarešti je podignjeno na veleposlaništvo. To pomeni, ka si je Romunija zezbrala pot do Francije i Anglije. Posebno prijateljstvo med Romuljov i Francijov je povdarjao tudi romunski veleposlanik Tatarescu, gda je svoja poverilna pisma izročio predsedniki francoske republike Lebruni i gda je te na istl prijateljski način odgovarjao Tataresci.

Tam v sinji dalji nekdo pase stotine ovac; tudi sopotniki rado vedno gledajo skozi okno; morda je to celo naš izseljenec pastir.

Brzijo mimo nas prostrani gozdovi, ferme s pašniki in polji, hribi in ravnine, prelepi gradovi so še lepši v pomladnem soncu; asfaltne ceste so polne autov in koles, le malo pešcev je videti.

Bolj počasi vam moram servirati, drugače ne boste mogli užiti; tudi vlak vozi bolj počasi, ker progo popravljajo. Komaj smo prišli skoz tunel, že smo zopet v tunelu? Ne, to so samo oboki, ki držijo cesto, ki se vije nad železniško progo. Sploh se to mnogokrat ponavlja: ceste se križajo, ena vrh druge, železniške in druge. Glej, glej, ta vlak nas bo pa prehitel, vozi v isti smeri kakor naš; to tudi ni nič težkega, saj je tirov već kot dva, vzporedno.

Utudil sem se že in vi z mano vred, da bi gledali do prostrano zemljo; tudi vročina je jako silna, da je nujno potrebno, da zagrneto okna. Zdaj lažje opazujem sopotnike. Gospodična pred mano je banano: nehoti mi pogled uide na francosko zem-

Glasi iz Slovenske Krajine.

Za misijonarko, č. s. Jug Cirenejo na Japonskom sta poslala brat ino sestra iz tujine 200 Din. Penez smo potom misijonske hiše v Grobljaj poslali naslovljenoj.

Na podporo Novin nam je poslal ob 25 letnici teh z lepim pismom g. dr. Makso Peterlin, kr. notar v Lendavi 500 Din. Bog povrni za pozdrav i dar.

Devet let v posteli je trpela strašen protin Halas Jožefa žena, Ana, r. Lebar v Črensovcih. Po dugom i mirnom prenašanji betega je dober Bog k sebi pozvao verno kršćanico i tretjerednico. Z velikov vdeležbov smo jo zakopali 23. dec. Poleg domačiva dva g. duhovnika sta pokojno sprevodila tudi g. Halas Daniel, polanski župnik, ki v pokojnoj žaluje svojo strino i voditeo 3. reda Klekl Jožef. Naj dober Jezusek obilno poplača svojo mučenico, njene domače i rod pa potolaži.

V mladosti je zapušto to skuzno dolino Krampačov Zelko Daniel mladi moški v Črensovcih. Prehlado se je i po kratkom betegu vanji vmro v sobočkoj bolnici. Odtec so ga spravili domo i z velikov vdeležbov zakopali 23. dec. Dober Jezusek naj njemi plača vse dobro, njegove domače pa v žalosti potrošta.

„Murska Krajina“ ne bo več izhajala. V božičnoj številki javla list, da v novom leti zadnok ne bo izhajao. List je financirao bivši poslanec g. Benko, ki drži za nepotrebno, da list nadale gordrži i plačuje za njega teške desetjerke. Damo njemi popolnoma prav.

Za izseljensko številko Novin Slov. Krajine so darovali izseljenci na gostovanji v Pont á Buey 50 frankov. Bog plačaj!



Naš v Franciji.

Včas na konja, sede, včas na harmoniko. A oboje se njemi pripravi.

Kakšo deklo šče meti edna francoska gospa. Urednika Novin prosi edna francoska gospa, naj njej poskrbi *takšo deklo k njej deci, štera dekla ne hodi za dečki*. Ta prošnja kaže na plemenito srce matere. Vupamo se, ka najdemo tudi deklo tak plemenito.

Bogojina. Prosvetno društvo se najlepše zahvaljuje našim delavcom, šteri so se vrnili iz Nemčije i poklonili podpore 6 mark. To so sledeči: Puhanc Franc, Puhanc Jožef, Maučec Jožef, Kerman Janoš, Lopert Anton i Casar Ivan. — Nasledjuvanja vredno. — Prosvetno društvo pridno deluje i zvün predavanj i akademij, štero je melo, se pripravla za svetek novoga leta na Vombergerjevo igro: „Vrnitev“ — 8. jan. bo melo po sv. meši lepo predavanje prof. Močana v domi, na štero vlučno vabimo vse članstvo, kak tudi ostalo občinstvo.

Kobilje. Kak sva se preč. g. Klekl Jožefi zahvalila, da so priporočali najno prošnju za podporo, ar sva po nesreči ognja preveč bila v siromaštvi vdarjeniva, tak se tudi narodomi poslanci, g. dr. Klari zahvaliva za isto dobroto, ka so podpirali najno prošnju, ka sva dobila od kr. banske uprave 4500 Din. podpore. — Požonec Peter i Julia.

V. Polana. Na Štefanovo so naša šolska deca priredila lepo božičnico v šoli. Razred je bio nabito pun. Igre so se vdeležili tudi naš novi g. župnik.

Lepa polnočnica. V. Polani je neravno velka cerkev; ob velikih svetkaj je skoro premala. Pri polnočnici je krasno spevala cela cerkev — i ka je polnočnico najlepšo napravilo: Jezusek se je ne samo v štalici narodo, nego v nad 300 srcih, ki so na poziv g. župnika sto-

pili h sv. obhajili. Sv. obhajilo pri polnočnici je najlepše Jezušovo rojstvo.

Polana dobi dnevnik „Slovenec“. G. dr. Klar je pred volitvami obečao polančarom, ki so ga prosili, naj jim raj „Slovenca“ plača kak da bi po korteškoj navadi na vino dao — da jim plača eden „Slovenec“. To obličbo je gospod poslanec dr. Klar tudi spuno i je poslal 300 Din. g. župniku Halasi, ki naj naročijo „Slovenca“. G. župnik bodo „Slovenca“ naročili na župnijski urad, poštar Ivan de ga pa noso k tistim hišam, ge do ga raj čteli. Polančari se g. poslanci dr. Klari najlepše zahvalimo za njuv plemeniti dar i obličblamo, da bomo vsikdar šli v kršćanskih vrstaj. Drugim vesnicam pa tudi priporočamo, naj si v vsakšo ves naročijo bar ednoga „Slovenca“, ki je eden od najboljših kršćanskih časopisov v vsjoj Evropi.

Novine so narasle meseca decembra za 21 komadov, odpadno 1 komad. Čisti narastek 20 komadov. — Iz srca se zahvalimo častivrednim slugama Antonu Martini Sloomeki i Frideriki Baragi za pomoč. Prosimo jiva, naj napolnita s svojim duhom slovenski narod, njegove liste i je razširita. Sv. Ciril i Metod naj njima sprosita čast oltara, bodi naša stanovitna molitev.

Kobilje. Letošnje božične svetke smo pri nas lepo preživeli. Že priprava na nje v adventi je bila jako lepa. Največša dobrota za nas je pač to, da mammo med sehom duhovnika. Za to dobroto se Bogi nemremo zadosta zahvaliti. Kak srečni smo bili, da smo v adventi lejko bili pri vsakšoj zorjenici. Vsako zajtro smo našo cerkvico napunili. Adventne i Marijine pesmi so povzdigavale lepoto bože službe. Kak dobro smo se počutili, da nam je v tom mrzлом zimskom vremeni ne trbelo iti v delešnji Dobrovnik. — Naj bi svetke ešče bole srečno i zadovoljno obhajali, sta nam naše Prosvetna društvo i Fahtovski odsek priredila na sveti večer v šoli lepo „Božično igro“. Kaj takšega smo ešče na Kobilji ne vidili. To je igra posebne vrste, takzvana občestvena igra. Pri toj igri najmore sodelujejo vsi, kak igralci tak gledalci. Igra nam je prikazivala čudovite dogodke Marijinoga oznanenja, rojstva Gospodovoga, betlehemske pastirce, tri modre i dogodke, ki so bili v zvezi z rojstvom Gospodovim, vmes smo pa vsi gledalci prepevali božične i Marijine pesmi. Igra je verske vsebine, zato smo se od nje dosta navčili. Vmes se je priklato na oder eden vandraš, štere-

romi smo se od srca nasmejali, gda nam je zaspevao od svoje majolke. Vsi igralci so svoje vloge jako dobro igrali. Želemo, naj bi kaj takšega pri nas večkrat bilo. Samo to je žalostno, da nemamo dvorane za to. Nujno nam je potreben Prosvetni dom. Ponovno se obračamo na dobra slovenska srca, naj nam bar z malimi dari v to pomagajo.

Bele zastave na bogojanskom volišči. Kak so naši kršćanskoga mišljenja sovražniki zvedili za naš namen, da ščemo meti belo zastavo na našem volišči, so se začeli prsiti: vej vam mi že pokažemo belo zastavo, 150 nas bo proti Korošcovoj kršćanskoj stranki za komuniste. A reč njim je zamrla v čobaj, kda so vidli junaško korakati naše može i dečke na volišče. *Cela Bogojina, cela Bukovnica, cell Ivanci so glasali samo na dr. Korošcovo listo, niden proti.* K nasprotnoj strani je šlo samo 12 nepremišlene mladine iz Filovec, štero pa tudi pričakujemo, da se strezni i pride v naš tabor. Tak so si tri občini: Bogojina, Bukovnica, Ivanci zaslužile belo zastavo. Živele!

Novine so 8 stranske. Vsaki mesec bi vam bar ednok radi dali, dragi naročniki, osemstranske Novine s slikami do rok. Če mo to mogli včiniti, od vas zavisi. Če de število naročnikov naraščalo i če de se naročnina redno plačivala, bo šlo. Od vas jedino je odvisno dragi naročniki.

Prvo številko Novin pošlemo pa še drugo vsem naročnikom. Ki nešče biti naročnik, naj zapiše na prvo gor: *ne sprejem* i se podpiše. Ki pa prvo sprejme, je postao celoletni naročnik i pri drugoj številki je že dužen en del naročnine plačati. Čeke dobite z Novinami. Pomislite, ka se poštnina proti mora plačivati. Če vi z naročninov odlašate, pokažite nam tisto vretino, z štere naj jemlemo peneze, da bomo mesto vas plačivali poštnino, papir i tiskarske stfoške. Če pa ne vete za takšo vretino — mi ne vemo za njo — te pa mejte teliko dobrohotnosti, ka plača včas kak dobite to številko nekaj naročnine, če pa morete, plačajte naprej vse.

Rakičan. Po dukšem betegovanji so nas za večno zapustili i se odselili k večnomi plačniki Celec Franc, oča predsednika občine Sobota i okolice g. Celec Ferdjoja. Pokojni so doživeli 73 leta i so bili povsedi jako priljubljeni i vse jih je rado melo

priti, ker bo celo predaval na omenjenem sestanku, saj razumete. Gospod tajnik, prosim, boste še pismeno sporočili, da prihodnjo nedeljo ne morem v x...

Obisk žurnalista: Ali bi mi hoteli kaj povedati, da bi poročal za izseljensko številko našega dnevnika?

O, seveda, zelo rad. Glejte, hvala Bogu so se naše razmere zelo ugodno spremenile, imamo svoj dom, ki nam ga je domovina najela. Doma so namreč spoznali, da je popolnoma pravično, da tudi oni včasih kaj pošljejo, zdaj so nam res kar najemnino za celo leto.

Pa tudi naša izseljenska družba si je zelo opomogla, ker se je frank popravil, oziroma so delavske plače zvišane in tozadnevna pogodba je obojestransko ratificirana.

Sedaj imamo za največjo silo že vse: knjižnico, kamor redno prihajajo ne samo vsak važen domači tisk, ampak tudi francoski. Imamo učitelja za francosčino, ki potuje po večjih naselbinah naših izseljencev in ima jezikovne tečaje, da naš delavec razume vsaj v glavnem svojega poslodajalca. Imamo lepo čital-

ničuje. Oboje doživljajo vsaj nekateri naši izseljenci, sejavka, simbol Francije, seje v njih duše zlato pšenico, ki bo dozorela prej ali slej in objela rdeč križ, kakor to kaže znak jocistov.

Ob morju smo, na zapadu; les extrêmes se touchent, skrajnosti se stikajo; gotovo bo vedoo snujoči francoski genij veliko govoril pri rešavanju sodobnih problemov!

Že smo ob morju, ki tvori većino naravne francoske državne meje, čigar zalivski tok zelo vpliva, da je tukajšnja klima tako zelo ugodna. Vidimo ne samo majhne čolne, ampak tudi preko-oceanske ladje in ogromne žerjave, ki prenašajo bremena. Sicer pa megla zakriva morje, nekje nedaleč se sliši brnenje zrakoplova, če niste vrtoglavi, bi tudi mi za hip poleteli nekam v Privid bodočnosti.

Paris, leta 194... Telefon zvoni, hitro pograbilim slušalo: „Qui, c'est la maison catholique Yougoslave.“ Dober dan! Prihodnjo nedeljo pa res ne morem priti, ker imamo zelo važen sestanek vseh zastopnikov in départementov, kjer naši delajo. Tudi gospod kaplan, žal, ne more

ljo v številnih kolonijah. Kakor sem prej gledal zemljo v resnici, tako jo zdaj gledam v duhu. Zaprem oči in gledam v duhu domovino: saj je tako čudno podobna, samo bogata ni tako, vendar je boljša, ker je naša. In bo tudi bogateje rodila, ko jo bomo tako gojili z vsemi modernimi sredstvi, kakor jo tu gojijo. — Samo začeti bo treba enkrat!

Vročina je nekoliko prenehala, zopet lahko odpremo okno. Ogromna reklama „champagne“ prijetno sili v oči. Pred železniško zatvornico se je morala ustaviti cela dolga vrsta vozil; najbolj zanimiv je tisti velik voz z dvema ogromnima kolesoma.

Zopet stezice in potočki, vijugaste reke in ravni široki kanali, kmalu bomo ob morju. Za hip se še ozrem v sopotnike in skušam prodreti v njihovo notranjost, zaslediti poteze potomcev svetih prednikov; na njihov proprium sanctorum sespominim: Devica Orleanska, mala Trezika, arški župnik, ki jih menda najdeš tudi v najmanjši francoski cerkvici. In naš svetnik je med njimi hodil, škof Martin, čigar telo počiva v „vrtu

Francije“ v Tourraine, v slavnem Tours. Na njihovega svetega kralja mislim, saj je letos slovesno obhajana 300 letnica, odkar jih je pod posebno Marijino varstvo izročil, ves narod. Torej se ne boste čudili, če je vera in narodnost tu zelo zvezana, saj menda tudi v vsaki francoski cerkvi najdete njihovo državno zastavo ali pri oltarju ali vsaj ob plošči v spomin tistih, ki so padli za domovino. Marija Vnebozeta je njih patrona. Svoje prednike res spoštujemo, saj se vozimo mimo krasno urejenih pokopališč. Gotovo se moji izseljenci pri tem tudi kaj naučijo, saj jim o tem večkrat govorim in pišem.

Nikdar ne bom pozabil francoskega duhovnika, ki mi je ponosno citiral pregovor, da ima vsak človek dve domovini: pravo domovino in Francijo, domovino svobode. Podoba je, da te besede niso semo prazen zvok. Drugi francoski duhovnik mi je izjavil, naj ne sodim Francije krivo, da je preveč brezverna, ker vstaja nova mladina iz jociističnih in jacističnih družin, ki jih navadno sam škof blagoslavlja. Tudi to kaže, da se ures-

ka se je tudi dokazalo pri njihovem sprevodu na sam Božič, gde jih je sprevodilo k zadnjem počitku vnožino naroda. Svojo deco so vzgojili v pravo kršćansko ljubeznost i so bili povsedi prvi zagovoriteo kršćanske misli. Kak takši so znali vnožim i vnožim dati dosta dobroga tanača i jih je tudi vse rado bogalo. Dragi Franc, počivajte sladek sen pod domačov grūdico. G. predsednik i njegovo družini kak tudi obema sinoma izražamo naše sožalje.

Premestitev. G. Novak Vilko profesor na sobočkov gimnaziji, je na lastne prošnje premeščen v Kranj. Želimo njemu, naj se dobro počuti na lepem Gorenjskem.

I. Škafar: Družba sv. Mohorja in Slovenska Krajina. Te naslov nosi razprava, stero je pisao naš rojak, g. Škafar Ivan, kaplan, z Bratonec. Knjižnico je izdala Družba sv. Mohora v Celji. V toj razpravi lepo dokaže g. Škafar veliko borbo + dr. Ivanocyja „za knige Mohorke“ i z ednim, kak so ravno kat. duhovniki širili te knige. Ka tiskarna v Celji ne znala pravilno tiskati naslova sobočkoga vogrskoga, Slovenice povogrščajočega društva, ne vzeme knjižice vrednosti. Jo toplo priporočamo. Dobi se v Celji pri družbi sv. Mohora.

Dražba kožuškovine v Ljubljani bo 23. januara 1939. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Dražbo, i to že 27-to, prireja lovsko-prodajna organizacija „Divja koža“, ki ma direktne zveze z inozemskimi odjemalci. Namen te organizacije je, da pomore lovcom do kim ugodnejšega vnovčenja lovskoga plena. Pien pa mora biti dobro pripravljen, to je, da so kože dobro i pravilno posušene na zraki, ne na pečil. Kože se mora prile dobro očistiti i napeti. Dobro blago pošilajte na naslov: „Divja koža“, Ljubljana — Velesejem.

Blagosloveno Novo leto želejo od Maloga Jezuska: Prosvetno društvo, Fantovski odsek i Dekliški krožek, Bogojina, sestram i bratom pa prijatelom doma i v tujini; Sidorija Kancer, Tešanovci, z Francije, uredniki, Slov. Krajini, rojstnoj vesi, v šteroj je puno veselja, ona pa v gingavoj mladosti v briakosti more jesti krüh v tujini; Žaljk Stefan, Villers le Tilleuil, Franc Roza, Gugneville, z Črenovec, uredniki, voditelji Marijine družbe, družbenicam, Slov. Krajini, uredniki pošle, tudi podobico Maloga Jezuska, za štero se te

srčno zahvalijo; Zver Martin, Zamošnje, Gomboc Jožef, Tešanovci, Krčmar Etelka, uredniki, Raščan Vince, Desslig, z Trnja, uredniki, duhovnikom črensovske fare i vesi Trnje, Zalaj Rudolf, Deseiling, uredniki i duhovnikom gračke tare, Hajdinjak Alojz, Villiers, Horvat Viktor i žena, Verona, St. Paul, Režonja J. Arnes-en-Brav, Horvat Marija, Trezika, Lujzek, iz Lipovec v Franciji, uredniki, domačim, sosedom, rodbini i celoj beltinskoj fari, Mesarič Bara, Francija, svojim domačim, sestram, bratom, nevesti, rodi, bogojanskoj fari z g. Haoko Jožefom župnikom, Moršič Franciška, z Francije, gračkoj fari z duhov-

niki, rojstnoj vesi Kruplivnik i starišom, brati, celoj rodbini, sosedom, prijateljicam i vsem znancom. — Iz orožniške podčastniške šole v Sremskoj Kamenici: narednika Molan Ivan i Krašna Karol, podnaredniki: Papič Joško, Zdošek Karol, Kracun Ludvik, Jagodič Vinko i Koprivnjak Ignac, vsi Murske Sobočke orožniške čete, vsem četvcom Novin. Žlebič Jožef, Sapač Karol, Ritu-per Štefan, Gomboc Štefan, Šimon Karol, Kerec Jožef, Casar Štefan i žena Marija, Matoš Jožef, Preininger Adalbert, Morščič Franc, Grebenar Julija, Benko Janoš vsi na Avellenedi, Buenos Aires, Argentina.

G. urednik, kaj pravite?

Vi veste, da je človeku dolgčas na vlaku in vesel prijetne družbe. Pred kratkim se mi predstavita dva gospoda iz Hrvaške. Kakor hitro sta zvedela, da sem Prekmurec, sta se začela nenavadno zanimati za naše gospodarske, verske in žalost politične razmere. Moram priznati, da sta o verskih in gospodarskih razmerah pri nas bila dobro poučena. Razgovor je tekla prav zanimivo, dokler ni prišla vmes politika! In sedaj? Hotela sta me prepričati, da Prekmurje bolj spada k Hrvaški kakor k Sloveniji... Dokazi?



Naša v Franciji varje ovčico. Daj Jezuska, da do vse naše deklini tak nedužne v Franciji; kak je ta ovčica.

Tri sta mi naštel.

1. Svoj čas je naš kraj spadal v cerkvenem oziru pod zagrebško škofijo. Torej! To sem priznal, ker je zgodovinsko dejstvo a jima dokazal ter več ali manj ju tudi prepričal, da danes prav nič ne drži.

2. Medžimurje in Prekmurje (Muraköz és Vendvidék) sta dolgo spadali pod Madžarsko. Obe pokrajini sta imeli med seboj živahno trgovino zlasti s tobakom in živino.

Ni bilo težko ovreči ta argument.

3. Rekla sta — prosim, ne smejte se preveč — da prekmurščina izhaja iz medžimurščine oziroma iz hrvaškega jezika in da je zato do l. 1919. bila bolj slična hrvaščini kakor slovenščini. Da bi to svojo trditev podprla, sta mi začela naštevati pristne hrvaške besede, ki jih res slovenščina nima pri nas pa so v rabi od nekdanj. Tako n. pr. vuk, duže, pun, škola, reč, i, što, pitati, stvoriteo... v Lendavi da sta baje videla napis: brijač.

Moramo priznati, da je to naziranje splošno na Hrvaškem. Da jim torej še to izpodbijemo, bi po mojem bilo dobro vse take besede zamen-

SREČNO NOVO LETO

želi



Tovarna mesnih izdelkov in mesnih konzerv
JOS. BENKO - M. SOBOTA
Telefon št. 8.

Prekosnice.

Cigan pa pokora.

Cigan se je spovedavao. Za vse svoje greje je dobo petdeset očenašov za pokoro. Pa se je hapo handlati. „Ej, gospon plebanoš, to de ga preveč, pedeset očenašov!“ Spovednik je pa cigana nagnao. Te je šče naprej pravo: „Gospon plebanoš, že vütro toga vidli, ka de ga preveč!“

Drügo zajtro je cigan počakao plebanoša, pa njemu želo: „Dobro jütro, gospod plebanoš, dobro jütro!“ „Dobro jütro cigan, ka bi rad?“

Cigan: „Dobro jütro, gospod plebanoš!“

Župnik: „Si že pravo dobro jütro, dele guči, ka bi rad!“

Cigan: „Dobro jütro, gospod plebanoš!“

Župnik: „Oj, ti nesnaga ciganska, boš se norca delao z mene. Čakaj, te že navčim s tov palicov poštenja.“

Cigan: „Naj henjajo s touv palicov. San ga jes že včera pravo, ka ga je petdestkrat preveč, kakšče ga je lepo. Jes san ga samo trikrat Dobro jütro pravo, pa bi mi ga gospod skoro namazali s palicov, pa gospod Bog bi ga znankar trnok čemerni bilij, či bi ga jes pedesetkrat molo očenaš!“

jati s slovenskimi. Seveda samo v tisku je to mogoče, ker narod bo še naprej rabil te kakor rabi druge tujke, n. pr. nemške in madžarske.

Danes po 19 letih slovenske šole se ta zamenjava prav lahko naredi ne da bi s tem trpelo narečje.

(Opomba. Zgoraj navedene reči, ki kažejo na horvaščino, se najdejo tudi na Štajarskom i so tam kak pri nas tudi, čiste slovenske. Keliko slovenskih reči pa majo Hrvatje. Vr)

FRITZ ŠTEFAN,

mehaničar

v Lendavi, Kolodvorska u. 5
želi vsem svojim odjemalcem, kupcom i prijateljem
VESELO NOVO LETO

Lutar Blaž, krojač

Beltinci

žele vsem svojim naročnikom, odjemalcem i poznancom
VESELO NOVO LETO.

Naznanjam, da sem preselio delavnico št. 23. Mam gotovo blago vse vrste moške i ženske i delam tudi po meri, ar mam blago zalogi.

BLAŽENO VESELO NOVO LETO ŽELE

Matjašec Janez

trgovec i lastnik kina

Lendava,

svojim odjemalcem i gostom

Bohar Adam

mesar

Lendava,

svojim odjemalcem

Rous Josip

mesar i trg. z živino

Beltinci

svojim odjemalcem i prodajalcem

PRIMARIJ

Dr. MIRKO HOUŠKA

specijalist za notranje bolezni

se je preselil k bolnici
v Soboti, Kolodvorska u. 3

!! RÖNTGEN !!

Camplin.

Dobroslov: Ko župnik moli brevir.

Mladi, debelasti župnik sedi v pisarni ob mizi i moli brevir. Pravkar se je bil vrnil iz cerkve, kjer je opravil sveto daritev. Njegova usta tiho šepčejo latinske molitve za se in vse svoje farnike: za te, ki se pehajo pod domačimi strehami in one, ki jih je borba za kruh razgnala po svetu.

Miren, dobrodušen izraz mu počiva na obrazu, njegove vedre oči gledajo z dobro voljo na svet in njegovo zamotano življenje.

Skozi okno, ki ga zakriva zelena mreža, v katerih brnijo ujeti komarji in brenčijo muhe, silijo glasovi ropotajočih kol in glasno se pogovarjajočih ljudi, hitečih po cesti. Pred njim na mizi ležijo najnovejši listi i knjige, črnilnik, ravnilo, peresnik i

nico, pevsko sobo in oder: tu se zbirajo naši iz Pariza in okolice vsak večer.

Kar pa je menda najbolj glavno: imamo v istem poslopu svojo solidno gostilno in prenočišča in to po najnižji ceni, velikokrat celo zastoj, če je resnična potreba.

Tudi gospoda kaplana sem dobil in oba tako za silo zmagujeva ogromno delo; potujeva skoraj vsako nedeljo, včasih oba, eden pa prav gotovo in nadaljujeva z obisk, ki smo jih sistematično začeli pred... leti. Duhovni tovariš je izredna pomoč v vsakem oziru.

Da ne pozabim: v naši dvorani lahko predvajamo tudi filme, najraje gledajo tiste iz domovine. Tudi potovalne knjižnice vedno več dobrega naredijo. Lahko bi vam pokazal cele kupe tozadevnih pisem.

Mogoče vas bo končno zanimalo, da beležimo veliko konverzij: ravno te dni sem pogojno krstil bivšo protestantko. V katolištvo jo je privedla pridiga za časa sestanka v... včeraj se mi je javil za sprejem celo eden pravoslavni. Tega drvarja (búcheron) pa je ganila sveta maša

v staroslovenščini, kakor jo opravljamo v naši kapelici slovanskih svetnikov s posebnim dovoljenjem Rima.

To bi bilo v grobih obrih najvažnejše, drugič kaj več. Mudi se mi na hišni obisk k enemu brezvercu; upam, da ga bom z Božjo pomočjo povrnili. „Najlepša hvala, gospod duhovnik. Poštovanje!“

Opravičilo.

Prosim bodite popolnoma brez strahu, dozdam iz pravoslavja še ni bilo konverzij, iz protestantizma pa le par slučajev.

Niti lastne pisarne še nimam, kaj šele kar dom. Sam z veliko težavo odgovarjam na številno pošto: dozdam sem odposlal precej čez 400 pisem, ne vstevši uradnih, ki jih dva dni vsak teden rešujem na našem izseljenskem odposlanstvu. Sprejel sem seveda več pisem, kakor odposlal. Obiskov sam nimam časa delati, takih malih, pač pa jih sprejemam, kmalu po obedu in pozno zvečer, navadno do polnoči, povprečno vsak drug dan, menda pa še več. Zato pa moram po obedu, če ni preveč dela, vsaj za pol ure zaspati, ker jut-

raj je treba že ob 5 uri vstati, drugače bodo častite francoske sestre iz četrt ure oddaljene ženske jetnišnice brez maše; Francozi, tudi duhovniki, namreč neradi zgodaj vstajajo.

Tudi spovedujem večkrat naše izseljence v bližnji cerkvi svetega Ambrozija. Sicer pa naši izseljenci navadno pridejo v Pariz le za nujne uradne opravke, za drugo pa niti časa niti denarja nimajo. Radi silnega padca franka zelo silijo v Nemčijo.

Tudi otroke težko hranijo v Franciji, ker v tem slučaju ali sploh, ali pa vsaj zelo težko dobijo službo; zato otroke večinoma pošiljajo v domovino.

V domovino malo potujejo, ker je pač drago; le redki, navadno taki, ki v mestu oziroma bolje služijo, za kak mesec po mnogih letih pogledajo v domovino. Večinoma pa gojijo le pisemne zveze razen redkih izjem, ki so presekali vse vezi z rojstnim krajem.

Nekateri, zelo redki, večinoma dijaki z nekaj šolami, ali sicer drugače talentirani, čitajo francoske liste. Večinoma imajo naročen tisk iz domovine: nabožne mesečnike, izseljenski vest-

nik; Domojúb in Slovenski gospodar, Slovenec, Domovino in v Belgiji izhajajoči Glas izseljencev, ki se v zadnjem času posebej tiska za Slovence in posebej za Hrvatje.

Precej jih tudi čita v Parizu izhajajoče „Jugoslovenske pariške Novine“ in „Jugopres“, glasili „Jugoslovenske zajednice v Franciji“ oziroma „Jugoslovenske kolonije v Franciji“, kjer jih je ne vem koliko organiziranih. Razen tega sem še videl med svojimi izseljenci včasih kak izvod „Glas jugoslovenskih iseljenika“, glasilo „Zveze jugoslovenskih delavcev „Kraljevič Andrej“, kjer jih je tudi nekaj včlanjenih. Tudi v francoskih sindikatih so mnogi organizirani. Prekmurski izseljenci posebej smo organizirani v „Družbi sv. Rafaela za Slovensko Krajino“ in pretežna večina čitamo in smo naročniki njenega glasila „Novine Slovenske Krajine“; še bolj je razširjen prekmurski „Marijin list“. Med prekmurske protestantske izseljence prihaja ne vem koliko izvodov Murske krajine in „Düševni list“.

In končno zadnje opravičilo: to so bežni vtisi iz dela med našimi izseljenci, največ pis-

„Narodno sodišče“.

Po celotni rdeči Španiji delujejo tak zvana „narodna sodišča“ (tribunal popular). Tu nega fiškališkov ka bi obtožena zagovarjali; nega vučenj sodnikov, šteri poznajo zakon i po njem sodijo; nega milosti ali malij kazni: što stopi pred to sodišče, je več obsojeni, več naprej zna ka ga čaka: krugla. Predsednik takšega sodišča je navadno kakši razbojnik, šteroga so rdeči pustili na slobodo. Pomagajo njemu ešče drugi nej bouši od njega.

Francoski novinar Henri Flassch, ki je bio navzoči pri ednom zasledanju pri takšem sodišču v Madridi, nam etak opisuje to sodišče:

„Zvün predsednika i dvej ženski ka poleg njega sedita, ga sestavlja ešče deset drugij sodnikov, vsi brezi osetora i koléra, z neobritev bradov i z znamenji nesnage na obrazu, na rokaj i na obleki. Neštérni so oblečeni v gvant, zmerjeni za drugo telo, štero že gvišno v tom časi gnili za cintorskim plotom. Tožilec je eden dečko z zasukanimi rokavami.

„Predsednik odpre zasedanje z sledečimi rečmi:

— Tou sodišče je edna trdnjava za lüstvo. Mij ne nūcamo sodnikov, šteri so samo došta peněz služili, delali pa malo. Tü lüstvo sodi. Nej nam trbej znati prava. Ne nūcamo zakona. Dobro znamo, ka je potrebno da se vniči fašizem,“ (rdeči zovejo fašizem vse, ka je nej komunistično).

„Lüstvo kriči na vse grlo: „živijo!“ i „na smrt!“ To je glas obsojence za tiste, ki majo biti sojeni: eden rezervni oficir, kapitan i pet civilov.

„Predsednik z težkočv poméri lüstvo. Po tom se začne spitavanje obtožencov. Vse ide z naglicov, ka nebi časa gubili: Najduže trpi ispitavanje kapitana: šest minut. Nato dva svedoka svedočita proti obtoženci i predsednik ga pita:

— Ste vij znali za revolucijo?

— Nej.

— Svedoki pravijo, ka ste znali. Lüstvo ne laže. Šče več, vi ste pred revolucijov poslali vö z Madrida vašo ženo i edno hčer, štera je pred par dnevi bila streljena v Leridi . . .

Obtoženec zatrepeče, gda začuje ime svojega deteta.

— Zakaj me spominjate na mojo hčer? Zadošta je več toga mantranja!

— Zato, ka morebiti nevejte,

ka je vaša hči bila streljena pred par dnevi . . .

Lüstvo se smeje na ves glas i obtoženci se vsedejo.

Gda sb prve obsojence pripelali na cintor sv. Izidora, so komunisti zapazili, ka so po zmoti pripelali ž njimi tüdi ednoga, ka nej bio na smrt obsojeni.

— Ka naj napravijo ž njim? — a že nikak zakriči:

— Ka mo ga tou vlekli nazaj v „Carcel Models!“ . . . i so ga strelili z drugimi vred.

V tom časi je stopila pred isto sodišče druga skupina obtožencov. Zrak v dvorani je zadušeni kak v štali; pod je ves posejani z smrdečimi čikami i ves moker od vnočoga plüvanja.

Med novimi obtoženci se nahaja edna gospa, z vse raztrganim gvantom; je iz plemenite rodbine i je z svojimi penezi zdržavala eden dečinji vrtec za siromaško deco v vulici de Rosario.

„Predsednik bi rad pokazao, ka nema mejkoga srca niti proti ženskam, proti plemičom pa šče posebno nej:

— Oj, fūčica, tij si tüdi prišla v zanko? Tou sam že čakao. Narod je dugo časa bio žrtv plemenitašov (Lüstvo ploška). Zdaj moreš meti malo potrpljenja, gospodična, zdaj mij ravnamo.

„Ženski ka sedita poleg sodnika, dvej vlačugi, šterima se samo po obleki pozna, ka spadata k ženskomu spoli, se zadovolno režita. Niednoj ne pride na misel, či so mogoče tüdi njena deca nej bila vzgojena v vrtci, šteroga je ta ženska zdržavala. Pa či bi se glij spomnila? . . .

Pristopi edna oborožena dekla, edna od tistij, ka komaj čakajo, ka bi se maščüvale nad svojimi dobrotniki. Toži nesrečnico, ka ma doma v hiži slike grofov i drugij plemičov.

Med lüstvom se čuje nezadovolno mrmranje.

Stopi naprej eden bolševik i šče obtoženo zagovarjati, pravi ka je njeni mož pred dvema dnevi voma bio streljeni, i kelko je ona sama zdavala na vrtce siromaške dece.

Lüstvo za odgovor začne fūčkati i larmati.

Nesrečnica, gda čuje usodo svojega moža, omedlejš. Nato nastane tišina med lüstvom; sodišče jo šče obsoditi na vozo. Ali v tom časi se gospa zdigne i se začne glasno smejati.

Pamet se njoj je zmešala.

Pismo g. kr. notara, dr. Maksa Peterlina, gda nam je poslal 500 Din. podpore za Novine.

Prečastiti g. župnik!

Pred 25 leti ste pod nasilniško tujo upravo začeli izdajati „Novine“ in z njimi buditi prekmurske Slovence ter jih bodriti k zvestobi do njih materne besede in poglobitvi verskega življenja. — Ta čin ostane v zgodovini Slovencev za vedno zapisan z zlatimi črkami! Koliko so potem „Novine“ v 25 letih do-

brega napravile — kdo bi mogel vse to naštet!

K temu krasnemu dejanju in jubileju sprejmite, prečastiti gospod župnik, tudi od mene najiskrenejše častitke z željo, da boste v trdnem zdravju lepe uspehe nadaljevali še 25 let in naprej — z božjim blagoslovom!

— Najlepša zahvala za krasne častitke. Urednik.

Slab tisk — naša pogibelj.

Ko je pred petstotimi leti Gutenberg (Guttenberg) izumil kako se lahko tiskajo knjige, ni nihče slutil, kakšno moč bo imel tisk — ta Gutenbergov izum. Nihče ni mogel zamisliti, da bi s tem postala najmočnejša sila, katera bo zapovedavala narodom in državam, z eno besedo: da bo postala prava veleposest v svetu, ali to se je tudi uresničilo. Kljub temu, da ni nihče mogel v sebi zamisliti, da se bo nekaj takega dogodilo, da je tisk najmočnejša sila, močnejša od topov in pušk. In ne samo to: nego tudi to, da ni v današnji moderni tehniki niti enega sredstva, da bi se s tiskom moglo boriti.

Dandanes ljudje največ čitajo in iščejo časopise, a to ne samo učenjaki in meščani, ampak tudi najprostejši kmetin delavec, tudi on išče v njih nekaj novega. Tako se tudi dogodi, ali kakaj (čemu) bi časopis izšel, če nebi prinesel novice. Včasih se tudi dogodi, da je v teh novicah nekaj laži, ali tisti, kateri take laži čita, ne ve, nego misli, da je to prava resnica.

Ako ljudje čez nekoliko časa zvedo, da je ono bila laž, vseeno še nadalje čitajo takšen časopis. Zakaj? Zato, ker si niso svestni, pa mislijo, da je to samo pomotoma lažno napisano, a nevedo, da so to hoteli sami uredniki teh časopisov, da bi od tega imeli same koristi.

Oni so poštenost zakopali

— Kama k vra . . . jo pa zdaj denemo; ka mo žnjov? — se spitavlejo sodniki.

— Naj ide z drugimi! — se oglasi nekš moški.

Predsednik odobrava i polvöre za tem so jo strelili z drugimi vred.

Eden od rablov se krohoče z zverinskim veseljem:

— Tak smo njoj šče edno dobroto včinili. Nora kak je bila,

med denar, na Boga so pozabili, a za dušo niti ne marajo in tako za njih in nič svetejšega razen denarja.

Mnogi bodo vprašali: ja — pa dali časopisi lažejo? Dragi čitatelj! Vsi časopisi ne lažejo, ali jih je večji del na žalost, katerim so izdajatelji ljudje materijalisti in brezbošci, pa sigurno, da potem časopisi pišejo tako kakršnega mišljenja so njihovi lastniki.

Mi hvala Bogu imamo dosti dobrih in poštenih časopisov. To so v prvi vrsti naše res domače „Novine Slov. Krajine“ in drugi. Vsak zaveden Slovenec, katoličan, pa bil to kmet ali meščan, treba, da kupuje in da čita samo takšne časopise, za katere zna, kdo jih izdaja in urejuje in da pri tem ne pomaga tuje pokvarjene časopise, ki se našalost med narodom razširjajo kot nalezljiva bolezen, za katere niti ne zna, kdo jih izdaja, niti kakšnega duha so, pa mu še za njegov denar lažejo in pišejo kakršnekoli zamazanije, katere se večkrat protiviji največjim svetinjam.

Slučajno sem dobil v roke eno številko „Glas omladine“ od l. 1937., pisan na hrvaškem jeziku, kjer oni drže, da je Jezus Kristus bil največji revolucionar i sodobni komuniz; in to je, kakor mu je ime — list za mladino. In, ker nam je znano, da takšne in slične stvari čita naša „sodobna“ mladina, potem se

ka vraga bi delala na sveti brez moža . . .

— Lepa je bila — pristavi drugi.

Tej gospodje majo jako tenko kožo.

— Tou zato ka naše svinčenke raj notri idejo.

I so se vračali s cintora spevajoč komunistično mednarodno pesem.

Bukovski.

nam ni treba čuditi, da nam je vsak dan vse to slabše in, da se še lahko nadejamo mnogo slabšega, a to bo za sigurno prišlo, ako ga sami ne zabranimo, ker slabost (zlo) ne gre od ljudi, ako ljudje ne gredo od (zla) slabosti.

Klin se s klinom izbije, pravi pregovor. Tako se tudi pokvarjen tisk mora odstraniti iz naroda samo z dobrim tiskom. Ako to storimo, potem lahko z veseljem gledamo v bodočnost. Ako bomo delali, kot smo delali do sedaj, zla usoda ne bo mimošla, ker pokvarjen tisk kviri one, kateri ga čitajo.

A kjer je narod pokvarjen in odtujen veri in domovini, tam je pogibelj neizogibna.

Rous Franc,

Zdrelac — Filovci.

16 letni dečke rešo smrti svojo mater.

V Zenici v Bosni je delavka Bencun Jovanka zavolo siromaštva i nesrečnoga zakona skočila v vodo Bosno, da bi se vtopila. K sreči se je v tam časi müdio na bregi Bosne njeni 16 letni sin. Kak je ovarao svojo mater v valovaj Bosne, je skočo za njov i jo je rešo. Mati je spravljena v bolnico.

Ssekirov razsekala moža.

V djakovskoj okroglini v vesi Kraljani je 30 letna žena Nifa s sekirov razsekala svojega 85 let staroga moža Zeča Zeko, gda je te spao.

Mrtev oživo.

Eden starejši kmet blüzi Belovara je ležao že precu časa na bolniškoj posteli. Pred nekoliko dnevi pa je vmro. Domači so ga položili na mrtveči oder, ge se je zbiralo dosta verestovalcov, šteri so prišli tolažit domače i svojo žejo. Kda so pa proti zajtri začnoli spevati kotkotje, se je mrtvec naednok zdignio i začüdeno gledao okoli sebe. Verestovalci so zbegnoli iz hiše, samo dva sta ostala notri. Kmet je stano, se vseo poleg drugij i ž njimi, kda je prepričao, ka žive, začno piti na veselje, ka je oživo.

Nesreče k Božiči v Ameriki.

V Ameriki se je za božične svetke predosta aotomobilskih nesreč pripetilo. V teh nesrečaj je življenje zgübilo 263 lüdi. So bili ti na smrt pripravljeni?

Zagledal je pismo v njenih rokah.

— Prinašate v pismu kake franke ali marke? ji je stopil nasproti.

— Ti se vam, veste, redko prikažejo odkod. Samo pozdrave in lepe obljube nam po većini pošiljajo.

Izročila mu je pismo.

— Oha, iz Nemčije je. Vaš mož je lani otišél tja.

Površno je preletel z očmi obe napisani strani. Tedaj je ženica s strahom opazila, da je župniku nenadoma izginil nasmeš z obraza. — Še enkrat je začel brati od kraja počasi, od besede do besede, kakor bi hotel ujeti pretrgano misel.

— Hja, — je vzdihnil ob koncu in čelo se mu je nagrbančilo. Mar ji naj pove vso golo resnico ali naj olepša vsebino tega pisma. Vedel je, da je mlada sirota s peterimi drobnimi otroci in šesti je že tudi na potu. Ve, da stežka sproti zadelava luknje, ki jih napravijo davki, odplačevanje posojila, drva, petrolej, sol, kvas in še druge drobnarije, katere pa s časom vendarle izdolbejo občutne luknje na gruntu. Vedel je, da stežka

pivnik. Ob njih pepelnik z ogorski cigaret in vžigalic. V kotu na desni belo pogrnjena postelj, ob njej nočna omarica z majhno budilko, ki proti jutru zna rada zaspiti, da ne bi pretrgala mirnega spanja mladega župnika. Na levi ždi zagrñjena polica s knjigami, v kotu med obema oknom stoji hrastov omarek z župnijskimi knjigami, pregrñjen z vezanim belim prtičem, na njem so razvršćeni molitveniki z velikimi i debelimi črkami, pisane podobice in kipe. Matere božje. Steno nad posteljo krasi lepa velika podoba: Jezus, v tihoti olćnih gajev in siju blede mesećine, na Oljski gori v pogovoru s svojim Očetom. Mehko občutje zajame slehernega gledalca ob pogledu na njo.

Z levico si župnik podpira glavo, prsti se mu od časa do časa zagrebejo v črne, goste lase, kakor bi hoteli pregnati vsiljive misli. Z desnico zdaj pa zdaj obrne list in predene trak v brevirju.

Zunaj zori sveže in rosnato jutro, prepredeno z rahlo meglico, v svetel poletni dan.

Na rdeči strehi v bližini, kjer ravno dozidavajo dimnik, žvižga glasno zidar napev neke

pesmi, da jasno odmeva in plava po zraku. Nova hiša s prijaznimi okni raste med gredami. Mlad, podjeten gospodar se bo vselil vanjo. Hiše postajajo tesne, ljudje prihajajo na svet, doraščajo in se razhajajo v svet, kjer potepejo svoje mladostne moči. In se vraćajo: eni z majhnim zaslućkom in zapravljenim zdravjem, drugi z nemim razočaranjem in boječim korakom, tretji z upanjem v duši na lepše življenje, četrti z zasmehom do vsega, kar jim je bilo svetega: kakor je koga zagrabilo življenje in ga po svoje ugnetto. Kdor le more, zi-da in si ustvarja lastno ognjišće. Nove, bele hiše, z rdećimi strehami in zelenimi polknicami rastejo med trhljimi ter očrnelimi kočami.

Tedaj nekdo rahlo potrka. — Naprej, — se oglasi župnik, ne da bi okrenil glavo.

Dveri se tiho odpro. Prikaže se sključena postava postarne ženice. Plaho pripre dveri za sabo, tiho pozdravi in obstane ob njih.

Župnik dvigne oči od brevirja:

— No, kaj bo dobrega, mati?

S strahom in tresoćo roko izvleće iz žepa robćek in odvijje iz njega črnoobrobļeno pismo. S trepetajoćo roko mu izroći pismo:

— Tole pismo sem prejela iz Francije, če bi bili tako dobri, da bi mi ga prebrali. Bog moj dragi, če mi je pa zdaj tudi Anćka umrla, kaj si hoćem sama na svetu! Kako naj živim na tistem malem gruntecu brez zemlje? Ustnice ji trepećejo in s silo prikriva bol, toliko, da se ji ne usujejo solze po razoranem licu.

Pozorno sledi potezam na župnikovem obrazu in gleda na njegove oči, ki so pobirale besede za besedo in usta poltiho mrmrale nerazumljive francoske besede. Rahel nasmeš je spreletel župnikov obraz.

— Nić žalostnega ni, mati. Anćkina gospa piše, da je vrla in delavna. Razume se na vsako delo v kuhinji in na njivah i blagruje vas, da ste vzgojili tako dobro hćer. Pri njej je v dobrem mestu, ter se ni treba bati za njo, ker rada hodi k maši, če je čas, tudi ob delavnikih.

Vzdih sprošćenja se ji je izvil iz prsi.

Stric iz Argentine.

Namesto denarja se pošiljajo lahko tudi novice. Pa naj jih pošljem nekaj za Božič in za novo leto. Samo ko bi vam človek mogel poslati malo vročine. Bilo bi prav vam in nam... Pa kljub temu, da nas to južno solnce kar žge in nas je pred enim mesecom že tudi kuhalo, je bila prejšnji teden grda slana, ki je po nekod vse ožgala.

Po nekod pravim. Zakaj drugod sem pa videl tak lep krompir, da bi se mu pečen piščanec že sedaj smejal, čeprav v zemlji še nič nima, ker je šele v cvetju.

Krompir je lep, pa tudi drugače letina po nekod izborna kaže. Toda pravijo, da se spet obeta tisto, kateremu nekateri rečejo „griza“. Prav grdo bo ta kriza ujedla ne le kmeta, temveč tudi delavca, če bo res tako, kot pravijo. Europa je namreč vse svoje „raufkamre“ napolnila z mesom in sedaj, ko se že ne pripravlja več tako na vojsko, pa niso več lačni argentinskega mesa, tudi kož in volne za vojaške čevlje in suknje ne rabijo in tudi komisa je manj treba. To se pravi po učeno: argentinski izvoz katastrofalno pada. Če se pa ne izvaža, pa tudi denar ne pride v deželo in ne teče med ljudi in to je pa tista vražja „griza“, ki je iz „prazne skleda“.

Buenos Aires pa kljub takim strahovom uganja svoje hudomušnosti. Bivši župan si je hotel postaviti lep spomenik. Postavili so namreč 80 m visok obelisk na primerni točki mesta. Tam je morda najprometnejši vozleži mesta. Komaj leto je ta obelisk pričal o mogočnosti moderne tehnike. Nato je pa menjal smer svoje „pridige“ in sedaj govori o „minljivosti tega sveta“. Neki dan je na dokaj nevljuden način poslal naučen pozdrav na vrveče ljudske množice in sedaj so revežu dali železen oklep... Doberšen del burk gre sedaj na račun obeliska in župana, ki ga je dal postaviti, ne da bi imel za gradbo odobrene račune... Sedaj se ta mož mudi v Europi, pa pravijo, da se mu nič ne mudi nazaj. Obelisk bodo pa najbrže podrl.

Tukajšnji športniki so z zanimanjem sledili nastopom jugoslovanskih prvakov v tenisu: Puncića in Palade, ki sta se izkazala za svetovne mojstre. Odnosla sta zmage nad najboljšimi tukajšnjimi prvaki. Seveda so tudi naši rojaki z zanimanjem sledili triumfu naših rojakov, ki sta doma iz Medžimurja in sta prišla sem

na poziv tukajšnjih športnikov. 6. nov. se je vršila nadvse lepo uspeša šolska prireditel. Z njo je naša šola spet pridobila novih prijateljev. Tako, da lahko z veseljem ugotovimo, da delo slovenskih šolskih sester rodi prav lepe sadove.

Seveda imamo tudi vedno kako cerkveno slovesnost. Naši kristjani nam kaj bolj številno pridejo skupaj le, kadar je kaj več šundra. Drugače gredo vsak v svojo bližnjo cerkev — seveda če kam gredol.

To nedeljo bomo imeli pa prav posebno slovesnost, ki se je izredno veselimo. Slišali bomo namreč potrkavanje. Samo ti šmentani zvonovi nam delajo skrb. Obeseni so kar tako, kot da bi viseli v meglah. Nič poda ni pod njimi. Saj pravim, da ne vedo, zakaj imajo zvonove. Kot tista gospodinja, ki je krompir samo kuhala. Peči ga pa ni znala. V Lurdu bomo potrkavali, če Bog da.

In tudi prvo sveto obhajilo bomo imeli 18. decembra.

Čudno kaj. Za božič! Pa je tukaj tak običaj. Saj se tudi Marijin mesec s šmarnično pobožnostjo vrši sedaj (od 8. nov. do 8. dec.). Tudi šolsko leto se konča sedaj.

Še ena novica. Tale stric bi pa tudi nekaj denarja lahko poslal. Pa je čudna ta zgodba. Te dni je umrl Jure Autoche, ki je zapustil 8 milj. pesov. Bil je...

Gospodarstvo.

Skrb za sadno drevje v jeseni in pozimi.

Ne samo spomladi in poleti, tudi preko jeseni in zime je naše sadno drevje izpostavljeno raznim škodljivcem in še prav posebno vremenskim nepravilnostim. Da ne bi naš kmet od vsega tega utrpel prevelikih škod na sadnem drevju, mora tudi jeseni in preko zime skrbeti za sadno drevje.

Kaj vse pa mora pravočasno opraviti v svojem sadovnjaku?

Zgodaj jeseni mora kmetovalec pobeliti vsa debla sadnega drevja, predvsem debela jablan in hrusk. Zakaj pa mora beliti sadno drevje? Mnogo kmetovalcev niti ne ve, ampak beli zato, ker to dela njegov sosed. Še več njih pa se za to delo niti ne zanima.

Belenje sadnega drevja ima trojni pomen: z beljenjem se uničijo vsi škodljivci rastlin in njihove zalege, ki prezimujejo za skorjo sadnega drevja, zavaruje se z beljenjem sadno drevje pred po-

berač. Ne vem, če je vse bogastvo zbral s prosjačenjem.

Tudi med našimi rojaki iz Slov. Krajine je vsakršnih novic.

Z velikim veseljem je bila sprejeta vest o veličastnih slovesnostih, ki jih je Slovenska Krajina doživela. Tako smo se navdušili, da smo se namenili tudi proslaviti 20 letnico Jugoslavije. Kot najprimernejši dan smo si izbrali 21 januar. Ta dan dopoldne bo nova maša, ki jo bo zapel Vladimir Zmet, iz salez. družbe. Popoldne bomo imeli pa še zunanjo slovesnost z zborovanjem.

Zanimivo bo za javnost tudi to, da so se razgibali tukaj tudi evangeličanci. Je pa z njihovo službo božjo nepravilica, ker pastor ne zna nič slovensko govoriti. Je namreč Madžar. 19. okt. so imeli pri Celecu tudi prireditev.

Naš zbor ima pa vedno priliko, da pokaže, kaj zna. Prav lepo so nam zapeli oni dan v Novi Pompeji.

Prav posebno pa so se postavili avežanedske pevci na veliki prireditvi 11. sept., kjer so zapeli pred velikansko nabito dvorano. Med poslušalci je bilo mnogo izobražencev. Večina občinstva so bili tukajšnji domačini.

Še mnogo lepih božičnih pozdravov vsem čitalcem Novin in vsem tistim, ki se zanimajo za svoje v tujini.

B. Aires, 18. nov. 1938.

Hladnik Janez.

škodbami po zajcu, z beljenjem pa se tudi naredi okoli drevesnega debela apnena skorja, ki varuje drevje pred pozebo in izžarevanjem toplote.

Belenje sadnega drevja se mora izvršiti ob suhem vremenu. Belilo se mora posušiti, da ga dež ne spere. Da bo belilo bolj lepljivo in da bo zajcu bolj smrdelo, se mora pomešati z ilovico, krvjo in kravjekom, dobro pa je primešati belilu tudi nekoliko arborina. Sadno drevje se obeli do pričetka vej, veje pa se tudi lahko obeli, dokler se jih s tal doseže.

Kmetovalci, ako niste še obelili Vašega drevja, izkoristite za to delo takoj še prvi suhi dan letošnje lepe jeseni.

Pred zajcem se zaščiti drevje tudi za napravo ograje okoli sadovnjaka in ovitjem drevja z slamo, s koruznico, ali pa se ga zavaruje z količki ali žičnimi mrežami. Še je čas, da opravite ta dela v sadnem vrtu. Preglejte Vaše ograje okoli vrtov, ali nimajo odprtini, skozi katere bi lahko prišel zajec. Drevje pa

srca so mu privrele te besede. Izkušnja in življenje sta mu to potrdila. Naj se spolni božja volja.

— Nekak se že prerinemo naprej, dokler ne dorastejo mali, da si začno sami služiti kruha.

Te zadnje besede, ki so jih izgovorila usta te trpeče sirote, so imele docela drugo večjo vrednost, kakor iste besede, ki jih izgovorijo usta v udobju živčnega bogatina. Popolna vdanost za sprejem vsakega križa je izražena v njih.

— Jaz bom pisal gospodarju, naj dobro skrbi zanj je pretrgal tišino župnik.

— Pa zbogom, — je še rekla med vratmi in si s predpasnikom obrisala rosne oči. Njeni koraki so opotekali se zamirali po pesku.

Globok vzdih se mu je izvil iz prsi. Pogled mu je obvisel na podobi Jezusovi, ki v duhu doživlja na getzemanskem vrtu vso grozoto svojega trpljenja, prosi Očeta, naj mu ga odzame, če je mogoče, vendar naj se zgodi Očetova volja...

— Vlij jim vero in trdnega upanja, da ne omagajo v težkih

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim odjemalcem in znancem trdke

STIVAN ERNEST M. SOBOTA

NA GLAVNEM TRGU

Največja izbira šivalnih strojev vsakevrste in za vsako ceno, radio aparati, gramofoni, plošče, otročki vozički, pisalni stroji in kolesa.

Najnižje cene!

Mali mesečni obroki!

prav nisko do zemlje ovijte z slamo ali koruznico. Ne pozabite pa spomladi to slamo in koruznico sežgati, da tako uničite razen mrčes in škodljivce, ki so v njih našli zimsko pribežališče. Če jih ne bodete uničili, se bodo spomladi zopet vrnili na sadno drevje!

Še enkrat pred zimo preglejte, ali je mlado sadno drevje dobro privežano h kolu, da ga ne bi zlomil veter ali pa porušil sneg. Mlada sadna drevesca, na katerih je ostalo še listje, pa večkrat stresite, da isto odpade pred snegom. Mlade vejice, na katerih je ostalo listje, zelo rad polomi sneg, katerega se na takih vejah nabere več kot pa na vejicah, kjer ni listja. Sploh pa je z mladega drevja potrebno ves sneg posebno pa še prvi mokri sneg otresati, da se mlado šibko drevje pod veliko snežno težo ne polomi. Res je težko iti pozimi od tople peči v mrzel sneg, ali Vi radi tega ne smete pozabiti in opustiti otresanja snega z mladega drevja.

Dobro je, če se v jeseni pred snegom mlado drevje okoplje. Z okopavanjem se zemlja okoli drevja zrahlja in prezračuje. V prekopani zemlji pa vsled mraza poginejo vsi škodljivci, kateri v jeseni zlezajo tja iz dre-

vja, da prezimijo v gornji plasti zemlje in spomladi na novo prično svoje škodonosno delo na drevju.

Na starejšem drevju pa odstranite še pred snegom vse polomljene veje, da ne bi sneg še dalje lomil vej in napravil še večjih ran na drevesnih deblih. Vse ostalo obrezovanje drevja pa naj se izvrši šele spomladi, v času ko minejo nevarnosti pozeb.

Ako Vam še čas dopušča, ne pozabite ne gnojenje Vaših sadonosnikov. Po vseh sadovnjakih razvozite gnojnico ali pa raztrosite dobro dozorel gnoj po vsem, z sadnim drevjem zasajenem zemljišču. Dobro je v širini okoli drevesa, kjer bije kap krone, izkopati ali zaorati eno brazdo, pod to gnojiti drevesu in brazdo zopet z rušo navzgor zaravnati. Gnojenje v razdalji kakor bije kap krone, se priporoča zato, ker ravno v oni razdalji imajo glavne korenine drevesa največ tankih korenin, ki sesajo drevesno hrano iz zemlje.

Tako zavarovani in oskrbljeni sadovnjaki bodo dobro prezimili. Vsak kmetovalec, ki je v jeseni poskrbel za svoj sadovnjak, bo lahko, če le ne bo prehude zime, z gotovostjo pričakoval lepega cvetja na drevju in obilnega zdravega sadja.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega nad vse dobrega i nepozablenoga oča, staroga oča, gospoda

CELEC FRANCA

posestnika v Rakičani

se vsem iskreno zahvaljujemo, ki so tolažili pokojnoga v časi njegovoga betega, nam izražali svoje sožalje, kak tudi vsem darovalcom krasnih vencov i korin. Posebno zahvalo smo dužni povedati čč. duhovščini i g. kantori za genlivi obred, domačim gasilcom, sobočkoj mestnoj godbi i vsem, ki so pokojnoga prišli škropiti i jih sprevodili k zadnjemj počitki. Vsem se šče ednok najiskrenejše zahvaljujemo.

Rakičan, dne 25. dec. 1938 **Žaljujoča družina Celec**

oblači male, na sebe ona niti ne misli, kake krpe že kje iztakne in vrže nase. Počasi je sicer kapljalo iz tujine, sproti pa je le bilo. Mar naj ji sedaj še razbije to zadnje upanje?

Nemirno si je prižgal cigareto, globoko potegnu, otrnil ogorek in položil cigareto na rob pepelnika.

V nestrpnem pričakovanju je čakala besede iz njegovih ust. Župnik pa je izbiral primerne izraze.

— Gospod piše, da je vašemu možu nekaj slabo prišlo pa so ga poslali v bolnico. Piše, da ni nič nevarnega, to mine. Morda se je preveč gnal z delom. Gospod in gospa ga obiščeta vsak dan.

Ni pa povedal, da mu je stroj odrezal peto, ko so kosili pšenico in je nastopilo nevarno zastrupljenje krvi. Da pa je sicer izven smrtno nevarnosti. Župnikovo sočutno srcé ni moglo zasekavati s temi vestmi novih ran mladi sirote.

Pa vendar so se skalile njene oči, ustnice so ji zadrhte, grenke solze so ji namočile lice.

— Bog moj dragi, še pred tednom je pisal, da je zdrav in

v dobrem mestu. Sedaj nas je pa Bog poljubil s to nesrečo, — je zahlipala vsa v solzah.

Župniku je bilo težko, kakor bi mu kdo zadržil vrv okoli vratu. Z mehkim glasom je dejal: — Pomirite se, vse se bo dobro izteklo. Vdajte se v voljo božjo, saj Bog, ki ve za vse, ve tudi to.

— Mar je za to šel v Nemčijo, da bo nosil denar v bolnice? — je dejala med solzami: — Pogledjte, gospod župnik, sirota sem, sedaj pa še ta nesreča. Druge bogatinke, ki imajo doma vsega v izobilju pa pišejo, da imajo dobra mesta, malo delajo, denarja na zadovolje. In mislite, da take bogatine doleti kaka nesreča? Ne nas siromake; se še ne izkopamo do dobra iz ene, že padamo v drugo — hujsko.

— Mislite, če se jih ne dotakne nobena vidna nesreča, da so ti v resnici tudi srečni in zadovoljni? Saj ne veste po kakih poteh so si nagnobili denarja. In morda jih črv nemirne vesti huje gloda in preganja, kakor vas zunanje nesreče. Svetujem vam, imejte zaupanje v Boga: kdor Njemu zaupa, mu vedno pomaga. Ni govoril naučeno, iz

preizkušnjah, — je prosilo njegovo srce.

Nemirno je hodil po sobi od okna do dver, od dver do okna, da je škripalo v podu.

Zopet trkanje.

Moški starejših let je vstopil s klobukom v roki.

— Na mašo bi rad dal, — je kar začel.

— Za koga?

— Za srečen zakon v Franciji. Mariča je poslala.

— Torej se je Mariča le tam omožila! Kaj ni imela doma izbire?

— Piše, da je mož dober in bogat, čemu bi hodila na naše siromaštvo, ko nam je tako pretesno doma, je veselo razlagal možak.

— To so ženske! Obesijo se na prvega moškega, ki jim pokaže količjak sladkega obraz, četudi se morda komaj sporazumevata v jeziku. Nekaj mi je pisala, da ste ji vi doma branili.

— Zakaj pa ni tistega vzela, ki je bil nam po volji — se je trmasto branil.

— Veste oča, mlademu srcu je težko predpisovati pot, po ka-

teri naj hodi. Ste sedaj kaj na boljšem, ko jo morda nikdar več ne bodo videle vaše oči?

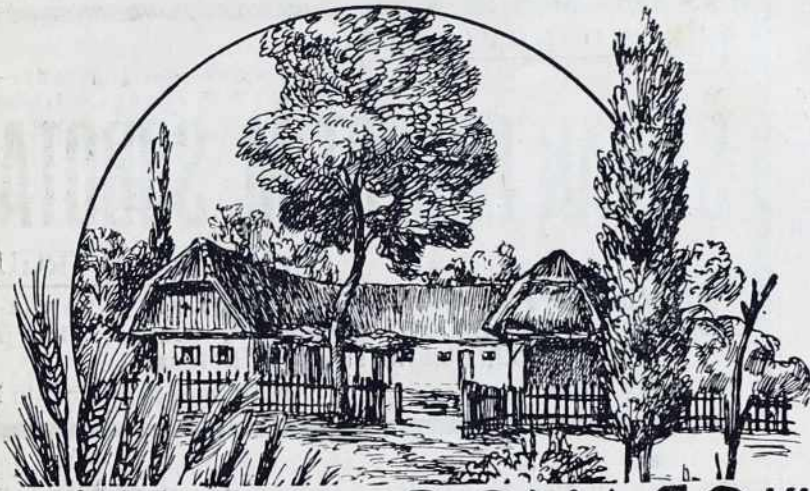
Brez odmeva je utonilo to vprašanje. Možaku je le bilo težko, ko je tako globoko zajel sapo. Ali kaj!

Poslovil se je, ko je opravil z župnikom.

— Ne samo mladost in sveže moči, tudi naša kri se porazgublja v tujini. Dekleta tonejo v morju tujine. Na svojo domačo besedo pozabljajo, njih otroci bodo komaj vedeli, da mati ni francoskega rodu in naslednje pokolenje že docela zabriše sled o tem. Zdrav in krepak rod pa le raste... je rojilo župniku po glavi.

Domislil se je, da še ni zajtrkoval. Vzel je pod pazduho katekizem in biblijo. Ura bo kmalu osem, treba bo vstopiti v šolo. Že je nameril svoje korake proti durim, jih odprl in na pragu je stala ženska srednjih let.

— Naj ne zamerijo, če jih zadržujem. Pa jim moram povedati, da jih Tila dá lepo pozdraviti. Vsikdar se rada spomni njih in domače cerkve.



„HIZICKI DOMAČOJ“

Pozdrav izseljenski duhovnik g. Camplini na sestanku v Voves. Govorila je Matko Micika iz Odranec. Pozdravljeni, pozdravljeni, prečastiti naš gospod duhovnik, v tujino za nas predstavljeni, od naših src pozdravljeni. Prečastiti g. duhovnik! Po dugom časi smo se vendar čakali denešnjega dneva, da vidimo vas pred nami. Vi ste pastir nas razstopenih ovčic v tujini. Zato vas, dragi g. duhovnik, sprimemo z velikim veseljem, ar ste vi boži namestnik i naš vodnik na poti življenja. Zdaj vas pa, prečastiti gospod duhovnik, pozdravimo v imeni Jezusovom vsi, ki smo se tu zbrali i vas med tri rožice postavimo. Prva rožica je Marija, ki vas neizmereno lübi, druga rožica je Jezus mili, ki vam bo pomagao v vsakoj sili i tretja rožica je angeo z nebes, ki vam je za varivača dani i z nebes na zemlo poslani. Prečastiti naš g. duhovnik, vsi smo vas tak težko pričakovali, da smo očistili naše duše i se združili z Bogom. Bog je naše vse: naše bogastvo i sreća. On se ponižava do nas v svetoy hostiji, da bi se njemi s kem vekšim zavüpanjom približavali v svetom obhajili, kde nam deli svoje milosti. Brez milosti nam je nebo zaprto, a Bog nam jo deli po Mariji. Poslušni Marija goreče duhovnikove prošnje i je skleni v svoje srce. Dragi naš g. duhovnik, zdaj vam podam te rožice, štere sam v püšlec zavila i je bom v vaše roke zavila. Pozdravljeni bodite s temi rožicami, kde Bog se slavi, ž njim bodite tudi vi.

Rajsar Štefan, Demnitz. Velečastiti g. urednik! Jaz vas tudi prosim za par vrstic v Novinaj i najprle vas z srca pozdravljam ino vam želim zdravo i veselo

— Res? — se je rahlo nasmehnil župnik. — Domov še ne pride?

— Tako hitro še ne. Saj je v dobro mesto prišla: svojo sobo ima — tečno hrano, kar doma redki imajo.

— Pa jo pozdravite, kadar ji boste odpisali, — ji je še naročal, ko je zapirala dveri za sabo.

Stopil je v kuhinjo. Sestra mu je nalila čaja: nekam prehlajenega se počuti. Komaj parkrat srkne, vstopi moški z obraščenim obrazom, s klobukom v roki.

— Prosim lepo, častiti gospod, če bi šli na spoved na Kapco.

— Na Kapco? Zakaj pa ne greste k farni cerkvi, — se je okrenil župnik do njega.

— Je predaleč in njih si vsak želi.

— Ne govorite neumnosti, — ga je ostro presekao župnik. — Pa grem, če je res taka sila, otroci bodo že počakali v šoli, — je dejal čez čas, navidez trdo, a v resnici takoj pripravljen.

od maloga Jezusa blagosloveno novo leto. Naj vas te mali Jezus obdrži pri moči eše vnogo let, da bi nam vreživali i nas troštali s temi lepimi kršćanskimi listi, štiri so nam trno potrebni eti v tujini. Nadale vam naznanjam, da nas je eti bilo na celo leto 12 delavcov po moškovi po dekeo i naročnik sam samo jes bio na Novine. Pa dekle sam večkrat nagovarjao, ka naj bi si naročile bar eden Marijin List, ino so mi samo vsigdar pravile, ka na to nemajo penez, pa nemajo časa čteti, čeravno je bilo dosta časa. Zdaj od 12 nas je li ostalo 3 moški i edna ženska i edna dekla, te so k nam prišle zdaj. Tak nas je zdaj prek zime 5 tu pa nej je ranč tak slabo mesto eti, ka se zatok da zaslužiti, čeravno zdaj v zimi dosta nej. Ali nam pride palik leto, ka mo služili. Prosim vas, da mi nadale pošilate Novine i Marijin List tu coj v novom leti. Tudi ostali štirje vas z srca pozdravljajo ino vam želejo vse to kak jaz. Pozdravljam mojo ženo z najnov malov decov ino jim želim vesele božične svetke ino od mladorojenoga Jezusa, njegove matere D. Marije blagosloveno i veselo novo leto. Ficko Marija tudi pošila pozdrave i žele veselo novo leto do svoje dečice i do svojij roditelov, bratov kak i Sukič Franc do svoji roditelov i brata. Mi vsi trije od Grada pozdravimo gračke duhovnike i celo Gračko faro i vse znance ino jim želemo vesele božične svetke i od mladorojenoga Jezusa, njegove matere D. Marije blagosloveno novo leto. Priporočamo se vam v molitve. Ficko Alujz od sv. Sebeščana i Lajnsček Mariška z Noršinec, vsaki posebi pošilata do svojij roditelov.

Trenutek nato je drdral po cesti koleselj, na njem je sedel župnik z Najsvetejšim v rokah, blagoslavljal ljudi, ki so delali po njivah ali bili na potu, ki so poklekali in se pobožno križali.

Župnik hiti, da pripravi trudnega zemeljskega romarja na odločilno srečanje z Bogom onstran groba, nato bo hitel v šolo k malim, da jim bo vlival kršćanske resnice in vero v žejne dušice, jih pripravljaj na pot v življenje. Morda jih vse čaka romanje v svet in z njim bridko in grenko spoznanje. Potem mu bodo domači zopet prinašali pisma: vesela, napolnjena s srečo in upanjem, žalostna, nasuta z nesrečami in razočaranji...

Zunaj pa sije sonce, ros-nato jutro zori v poletni dan. Vrabci se ščebetajoče prepirajo na malini, lastovice živahno cvrkečejo nad strehami in polji, ljudje na njivah pohitevajo z delom.

Le cerkev in župnišče čuvata nad vsemi, ki so doma in ki jih je tesna zemlja raztepla na vse štiri kraje sveta.

Le Bog in duhovnik!

lov, sester ino bratov i do svoje vesi i znancov. Pozdravita je i jim želela vesele božične svetke, blagosloveno i veselo novo leto.

Karol Marija i Ivan Kolenko, Corbie iz G. Bistrice. Vu imeni Jezusa i Marije vas najlepše pozdravlava, pa vam želeva srečne i vesele božične svetke i veselo blagosloveno novo leto. Želeva vam, da bi se še neštetokrat včakali teh veselih dne-vov v obilnem zdravlju i šče tak z Boga pomoćov nadale skrbeli za svoje rastepene ovce po tujini. Novine i Marijin list redno vđablava pa kalendar sva tudi dobila, za vse se vam toplo zahvaljujva. Prošiva, pošilajte nama eše nadale tak. Peneze sva poslala za naročnino, če pride štiri dinar više, tisto naj bo na čast sv. Antoni za sirote.

Pošta.

Pozvek Jožef, a Back Grinvitz. Letošnja naročnina plačana po širiteli iz Vidonec. Kozel Franc, Večeslavci 36. Sprejeli za Kozel Marijo v Franciji 50 din. po nakaznici. Iz Francije sprejeli naročnino od sledećih: Husar Viljem a Alemont 50 75 din., Balažek Štefan a Trotte 79 75 din., Ferko Marta a Cheminot 108 75 din., Casar Štefan, Lunville, 22 98 din. prosimo odgovor, dali mate novi naslov, na nakaznici. Tratjek Jožef, ferme Monthoury 62 25 din., Ambruš Kalman a Saincaize 18 din., Oslaj Magdalena, rue de Paris 123 25 din., Lopert Giza, Bourborg 137 75 din., Zakojč Ivan, St. Peau, de Cermers 65 25 din., Balažic Ana, La Chenilère 43 50 din., Režonja J. a Arnes 18 din., Bohnec Vika a Grande Bag-neuse 65 25 din., Grah Terezija a Bar-lière 21 75 din., Horvat Marija a Artiges 58 din., Serdt Alojz a Banoais 75 din. Č. s. Pavla. Verneuil. Pozdrav izročimo, še žive. Molitve se pa vršijo: „Za vse grešnike in grešnice“, predvsem pa za sebe grešnika.

Hranilnica in posojilnica v Bogojini,

žele vsem svojim članom i vlagatelom srečno i milosti puno NOVO LETO.

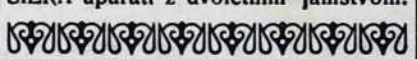
Priporoča tudi vlagatelom, da vložijo svoje prihranke pri njej, ar so vloge pri našem zavodi vsaki čas izplačljive! O tom se tudi vsaki že osvedočo v toj najvećoj stiski, šteta je že mimo nas.

VESELO NOVO LETO

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

RADIO NEMEC

M. SOBOTA — Prva Prekmurska radiodelavnica. — MINERVA - ORION - SACHSENWERK-SIERA aparati z dvoletnim jamstvom.



2500.- Din. rabite, da zaslužite 1000.- Din. mesečno doma Pišite: „ANOS“ Maribor

BLAŽENO VESELO NOVO LETO ŽELE

Žagar Ivan trgovec Črensovci, svojim odjemalcem

Kramar Ivan trgovec Črensovci, svojim odjemalcem

Žerdin Martin trgovec Žižki, svojim odjemalcem

BLAŽENO VESELO NOVO LETO ŽELE

Weiss Žiga prodajalna gotovih moških oblek, Murska Sobota, svojim kupcom i poznancom	L. Frim trgovina z železninov, Murska Sobota, svojim odjemalcem
Faflik Alojz, Hotel Central, Murska Sobota, svojim gostom, prijatelom i poznancom	
KMEČKA POSOJILNICA Murska Sobota, svojim vlagatelom i poznancom	
Brata Brumen trgovina z mešanim blagom Murska Sobota, svojim kupcom i poznancom	Novak Sidonija slašćičarna Murska Sobota, svojim odjemalcem i poznancom
Hahn Šamuel trgovina z mešanim blagom, Murska Sobota, svojim odjemalcem, prijatelom i poznancom	Brumen Joško „Peko“ čevlji Murska Sobota, svojim kupcom i poznancom
Kukel Karol modno krojaštvo, Murska Sobota, svojim odjemalcem, prijatelom i poznancom	Kemény Marko mesarija. Murska Sobota, svojim odjemalcem, prijatelom i poznancom
Cör Ana trgovina z usnjem i čevlj. potrebšćinami Murska Sobota, svojim odjemalcem i poznancom	Pollak Rudolf trgovina z mešanim blagom Murska Sobota, svojim odjemalcem, prijatelom i poznancom
Dittrich Franjo urar, draguljar i optik Murska Sobota, svojim odjemalcem i poznancom	Žököš Ernő plaćilni natakari pri hotel „Slon“ (Bac) Murska Sobota, svojim prijatelom i poznancom
Kalman Pavel krojač Dol. Lendava, svojim odjemalcem, prijatelom i poznancom	Pekarna Leonhard Dol. Lendava svojim kupcom i poznancom
Deutsch Aladar gostilna Dol. Lendava, svojim gostom i prijatelom	Weissenstern I. trgovina Dol. Lendava, svojim kupcom i poznancom
Dobošić Jožef brivec Dol. Lendava, svojim gostom	Kardoš gostilna Dol. Lendava, svojim gostom i prijatelom
Némethy Štefan trgovina z mešanim blagom Dol. Lendava, svojim kupcom i poznancom	Kutassi Eugen strojno mizarstvo Bogojina, svojim poznancom i odjemalcem
Maućec Ivan gostilničar i trgovac Ižakovci, svojim gostom i odjemalcem	Bauer Samuel gostilničar Črensovci, svojim gostom
Škoberne Franc gostilničar Črensovci, svojim gostim	Kocet Ivan trgovac Črensovci, svojim odjemalcem
Klepce Karel trgovac Črensovci, svojim odjemalcem	Žerdin Kazimir trgovac Črensovci, svojim odjemalcem